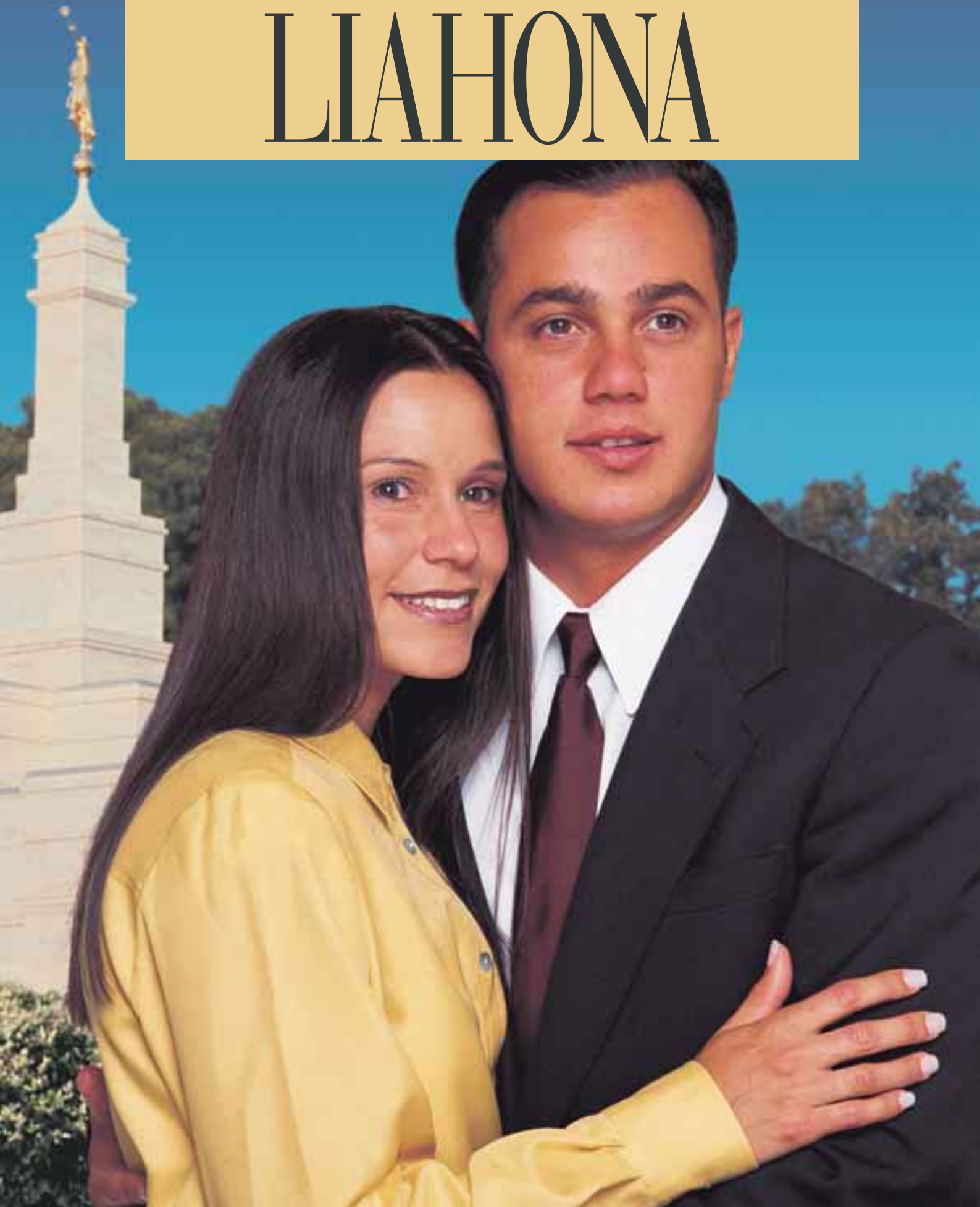

ÅRGÅNG 125 ■ NUMMER 11 ■ JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ■ NOVEMBER 2001

LIAHONA

LIAHONA

PÅ OMSLAGET

Framsida: Fotoillustration Craig Dimond.
Baksida: Fotoillustrationer Craig Dimond
och Jed A Clark.

LILLA STJÄRNANS OMSLAG

Kyn-Jinis är ett av sju barn i den kärleksfulla familjen Cho. Se "Cho Kwang-Jin och Cho Young-Jin från Pusan i Korea", sidan 4. (Foto Melvin Leavitt).

ARTIKLAR

- 2 BUDSKAP FRÅN FÖRSTA PRESIDENTSKAPET: PORNOGRAFI — DEN DÖDLIGA SMITTBÄRAREN PRESIDENT THOMAS S MONSON
- 8 DEN LEVANDE PROFETENS ORD
- 16 FÖRORDNINGAR OCH FÖRBUND ÄLDSTE DENNIS B NEUENSCHWANDER
- 24 BESÖKSLÄRARNAS BUDSKAP: ATT VÄLSIGNA VÅRT LIV OCH HEM MED ANDLIG MUSIK
- 32 PIONJÄRER I CHYULU I KENYA E DALE LEBARON
- 39 "ANDEN TOG ÖVER" JILL PULSIPHER JONES
- 40 SISTA DAGARS HELIGA BERÄTTAR: "TA VARA PÅ VARJE GYNNSAMT TILLFÄLLE"
MIN MENTOR JOAQUÍN FENOLLAR BATALLER
DEN GÖMDA BOKEN RUTH DORSETT
INGEN ORSAK ATT VARA RÄDD BETINA BEATRIZ SALVATIERRA DE SÁNCHEZ
ÖVERLÅT RESTEN ÅT HERREN RONDIE S RUDOLPH
DEN PUTSADE VIGSELRINGEN KE TE-KUANG
- 48 HUR MAN ANVÄNDER LIAHONA NOVEMBER 2001

UNGDOMSSIDORNA

- 7 STÅ EMOT FRESTELSE DARRIN LYTHGOE
- 10 ÅTERVÄND MED HEDER ÄLDSTE ROBERT D HALES
- 25 LIAHONA-KLASSIKER: EN HYLLNING TILL UNGDOMEN
ÄLDSTE DELBERT L STAPLEY
- 28 JUNIORKAMRAT JOHN L HAUETER
- 31 JAG PASSADE INTE IN JENI WILLARDSON
- 46 BESÖKAREN KEN MERRELL

LILLA STJÄRNAN

- 2 PÅSE FÖR BERÄTTELSE UR LÄRAN OCH FÖRBUNDEN CORLISS CLAYTON
- 4 NYA VÄNNER: CHO KWANG-JIN OCH CHO YOUNG-JIN FRÅN PUSAN I KOREA MELVIN LEAVITT
- 7 TRYGGHET I RÅD ÄLDSTE HENRY B EYRING
- 8 BERÄTTELSE UR NYA TESTAMENTET: JESUS GÅR PÅ VATTNET; LIVETS BRÖD
- 12 SAMLINGSSTUNDEN: PROFETEN SÄGER TILL OSS DIANE S NICHOLS
- 14 "SADE FRÖKEN ATT JAG FICK?" JANINE MICKELSON OCH SHEILA KINDRED

SE SIDAN 10

SE SIDAN 40

SE SIDAN 32

SE SIDAN 2

November 2001 • Årgång 125 • Nummer 11
LIAHONA 21991 180
Officiell tidskrift för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga

Första presidentskapet:

Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum:

Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight,
Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks,
M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott,
Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Redaktör: Dennis B Neuenschwander

Rådgivande: J Kent Jolley, W Rolfe Kerr, Stephen A West

Studiekursavdelning:

Verkställande direktör: Ronald L Knighton

Redaktionschef: Richard M Romney

Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktion:

Chefredaktör: Marvin K Gardner

Redaktör: Roger Terry

Biträdande redaktör: Jenifer Greenwood

Redaktörssassistent: Susan Barrett

Tidskriftsassistent: Collette Nebeker Aune

Layoutavdelning:

Grafikansvarig: M M Kawasaki

Bildredaktör: Scott Van Kampen

Seniordesigner: Shari Cook

Designer: Thomas S Child, Randall J Pixton

Produktionschef: Jane Ann Peters

Produktion: Reginald J Christensen, Denise Kirby,

Kelli Pratt, Rolland F Sparks, Kari A Todd,

Claudia E Warner

Digital Prepress: Jeff Martin

Prenumerationsavdelning:

Prenumerationsansvarig: Kay W Briggs

Distributionschef: Kris T Christensen

Liahonas Sverigeredaktion:

Redaktör: Claes-Göran Edlund

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

Ansvarig utgivare för Kyrkanytt: Ulf Arne Girhammar

Redaktör: Birgitta Karlfeldt

Stora Hundens gata 618

136 64 Haninge

Tfn/Fax 08-745 07 26

Prenumeration eller ändring av adress sker genom
din enhets tidskriftsombud eller direkt till Göteborg
Sweden Service Center, Ullandagatan 24, 412 80
Göteborg. Tel: 031-77 88 976, fax 031-16 55 29.
Priset för en helårsprenumeration är SEK 150:00 och
betalas till pg 260353-8. Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till *Liahona*,
Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City,
UT 84150-3223, USA; eller e-mail till
CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder
"kompass" eller "vägvisare") publiceras på albanska,
armeniska, bulgariska, cebuano, danska, engelska,
estniska, fiji, finska, franska, haitiska, hiligaynon,
holländska, ilocano, indonesiska, isländska, italienska,
japanska, kinesiska, kiribatiska, koreanska, lettiska,
litauiska, malagasy, marshallesiska, mongoliska, norska,
polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska,
slovenska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska,
thailändska, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska
och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar
för olika språk.)

© 2001 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.
Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada:

November 2001 Vol. 125 No. 11. LIAHONA (USPS
311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is published
monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day
Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.
USA subscription price is \$10.00 per year; Canada,
\$15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid
at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing
offices. Sixty days' notice required for change of
address. Include address label from a recent issue; old
and new address must be included. Send USA and
Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center
at address below. Subscription help line:
1-800-537-5971. Credit card orders (Visa,
MasterCard, American Express) may be taken by phone.
(Canada Poste Information: Publication Agreement
#40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

UPPSKATTADE "ETIKETTER"

Jag är mycket tacksam för *Liahona* (spanska), och jag uppskattade särskilt president Thomas S Monsons budskap från första presidentskapet som hette "Etiketter" i septemhernumret 2000. Jag blev också djupt rörd av artikeln "Herre, här är jag", ur Sista dagars heliga berättar i samma nummer.

*Margarita Salmerón Garrido,
Granada gren,
Granada distrikt i Spanien*

EN FÖLJESLAGARE OCH EN HJÄLP

Liahona (spanska) är otrolig. Den har hjälpt mig mycket i mitt personliga liv. Jag är en bättre dotter och hustru som en följd av att läsa den. Jag är inte mamma än, men när jag blir det, kommer jag att försöka vara en så bra mamma som möjligt. Tidningen hjälper mig att förbereda mig för detta ansvar.

Fortsätt med ert arbete, för det finns människor som ibland känner sig ensamma, och tidningen är en följeslagare och en hjälp för oss.

*Claudia Isabel de Lezama,
Buena Esperanza församling,
Danli stav i Honduras*

TYCKTE OM "ATT FINNA FRID"

Jag tyckte om att läsa "Att finna frid", rad på rad-artikeln i juni 2000 *Liahona* (engelska). Jag skulle tycka mycket om ifall ni kunde behandla ämnena kärlek och stolthet. Jag inspireras alltid av första presidentskapets budskap. De har hjälpt mig förändra en del av mina attityder. Jag hoppas att de har hjälpt andra också.

*Owoseni Mojisola,
Ibadans sjätte gren,
Ibadans distrikt i Nigeria*

GUD ARBETAR MED MÄNNISKORNAS

HJÄRTAN

Jag tycker om att läsa *Liahona* (spanska) varje månad. Jag tar med mig den till universitetet varje dag tillsammans med mina andra böcker, och mina kurskamrater lånar den jämt av mig för att se vad det är för något. De tycker om den. Jag försöker skapa ett intresse hos dem, så att jag kan tala med dem om kyrkan. De lyssnar inte alltid på mig, men jag fortsätter att dela med mig av evangeliet. Gud arbetar med människornas hjärtan. Jag har sett *Liahona* hjälpa mina vänner att fortsätta vara aktiva i kyrkan och bli heltidsmissionärer.

*Angie Herrera,
Flor de Bastións församling,
Guayaquil Pascuales stav i Ecuador*

Pornografi — DEN DÖDLIGA SMITTBÄRAREN

President Thomas S Monson

förste rådgivare i första presidentskapet

Jag kommer ihåg när jag läste om att skogsarbetare satte sina kraftiga yxor och motorsågar till de ståtliga och en gång så mäktiga almar som prydde landsbygden runt Heathrow-flygplatsen.

Det sades att några av de majestätiska träden var över 100 år gamla. Man undrade hur många människor som beundrat deras skönhet, hur många utflykter som gjorts till deras välkomnande skugga, hur många generationer sångfåglar som fyllt luften med musik från de utsträckta, lummiga grenarna.

Men de patriarkaliska almarna är nu döda. Deras död berodde inte på hög ålder, återkommande torka eller på de starka vindar som ibland pinar trakten. Deras förstörare såg till det yttre tämligen ofarlig ut, men dess angrepp var dödligt. Vi känner missdådaren som barkborren, smittbärare av den dödliga almsjukan. Denna sjukdom har förstört stora almskogar överallt i Europa och Amerika. Dess dödsmarsch fortsätter. Många försök att hindra dess framfart har misslyckats.

Almsjukan börjar för det mesta med att de yngre bladen i de översta delarna av trädet vissnar. Senare blir de nedre grenarna

infekterade. Vid midsommartiden gulnar de flesta av bladen. De krullar ihop sig och faller till marken. Livet ebbar ut. Döden nalkas. En skog förstörs. Barkborren har krävt sin hemska tribut.

Hur lik almen är inte människan. Från ett litet frö växer

Barkborren, smittbäraren av den dödliga almsjukan, har förstört stora almskogar. Precis som barkborren är också pornografi smittbärare av en dödlig sjukdom.

vi i enlighet med en gudomlig plan, får näring och mognar. Himlens klara solljus, jordens rika välsignelser är våra. I vår privata skog av familj och vänner är livet rikt och givande och härligt vackert. Så plötsligt dyker det upp i detta släkte en ondskefull och djävulsk fiende — pornografin. Precis som barkborren är också den smittbärare av

en dödlig sjukdom. Jag tänker kalla den "fördärlig eftergivenhet".

Först märker vi knappt att vi blivit smittade. Vi skratrar och kommer med lättsinniga kommentarer till vågade historier eller omoraliska serier. Med brinnande nit skyddar vi deras så kallade rättigheter som smittar ner med

oanständigheter och förstör allt som är dyrbart och heligt. Pornografiborren utför sitt dödliga värv — att underminera vår vilja, förstöra vår immunitet och undertrycka den uppåtriktade strävan som finns inom var och en av oss.

Kan detta verkligen vara sant? Inte kan väl denna fördärvliga eftergivenhet vara så allvarlig. Vilka fakta finns det? Låt oss se efter! Låt oss lyssna! Låt oss sedan handla!

PORNOGRAFI OCH BROTTSLIGHET

Pornografi, smittbäraren, är en storindustri. Den är ond. Den är smittsam. Den är vanebildande. Det har uppskattats att bara amerikanerna under senare tid har spenderat 8–10 miljarder dollar årligen på grov pornografi¹ — en förmögenhet som undandras en ädel användning och avleds till ett djävulskt syfte!

Apatin gentemot pornografi härrör till största delen från den allmänt spridda uppfattningen att den är ett brott utan offer och att polisens resurser kan användas bättre på andra områden. Många statliga och lokala förordningar är ineffektiva. Domarna är milda och de enorma ekonomiska vinsterna uppväger i hög grad riskerna.

En undersökning ger vid handen att pornografin kan ha ett direkt samband med sexualbrott. I undersökningen medger 87 procent av dem som fällts för övergrepp mot flickor och 77 procent av dem som fällts för övergrepp mot pojkar att de nyttjat pornografi, oftast i samband med att de förövade brotten.²

Somliga förläggare och tryckare prostituerar sina pressar genom att dagligen trycka pornografi i miljonupplagor. Inga kostnader skys. Det finaste papper och hela färgskalan används för att framställa en produkt man är säker på kommer att läsas om och om igen. Inte heller film- eller webbplatsproducenten eller programmakaren på TV eller entertainern är smittfri. Borta är tidigare års restriktioner. Så kallad realism är i ropet.

En berömd skådespelare beklagade sig och sade: "Frigjordheten har tänjts ut till bristningsgränsen. Den senaste filmen jag gjorde var snuskig. Jag tyckte att den var snuskig när jag läste manuskriptet, och jag tycker fortfarande att den

är snuskig. Men studion visade avsnitt ur den som förspel på biograferna och den fick ett stormande bifall av publiken."

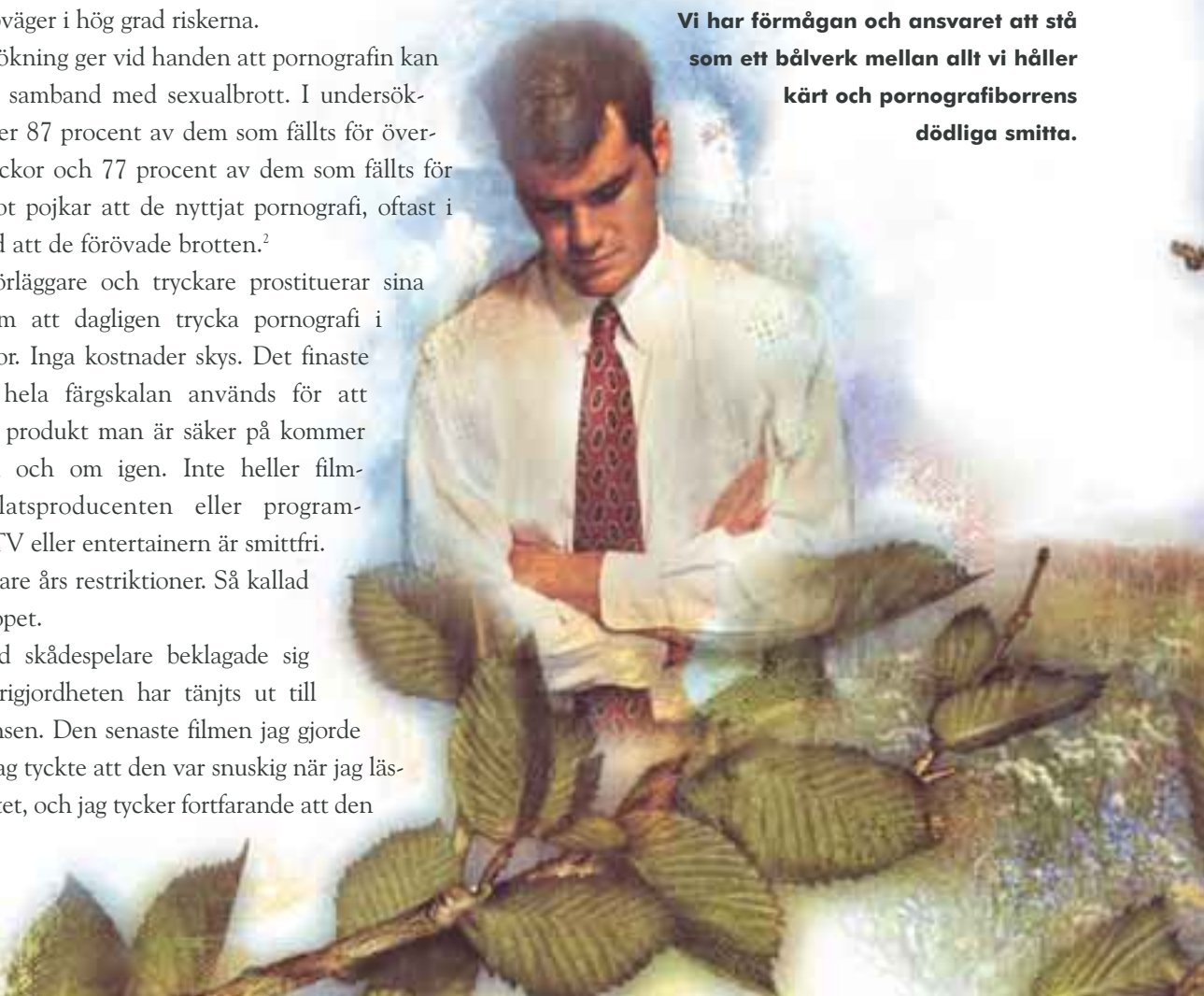
En annan stjärna sade: "Filmproducenter är precis som förläggare. De är ute efter att tjäna pengar och de tjänar pengar genom att ge publiken vad den vill ha."

Somliga människor anstränger sig att skilja mellan vad de kallar "mjuk-" och "hårdporr". Faktum är att det ena leder till det andra. Så passande Alexander Popes klassiska ord är:

*Lastbarheten är ett vidunder så rysligt
att ett ögonkast räcker för att avsky honom.
Men har vi väl vant oss vid hans anblick
börjar vi fördra, sedan tycka synd om, sedan omfamna
honom.³*

Pornografiborrens ständiga, förintande frammarsch fördärvar omgivningen precis som den smittar människoliv.

**Vi har förmågan och ansvaret att stå
som ett bålverk mellan allt vi håller
kärt och pornografiborrens
dödliga smitta.**

Den har så gott som förstört vissa trakter. Den kommer allt närmare din stad, din omgivning och din familj. Pornografin är mer tillgänglig nu än någonsin tidigare. Genom tryckning på en knapp kan ondska visas i våra hem på TV- och dataskärmar, på hotell och biografer eller till och med på vår arbetsplats, där Internet ofta är tillgängligt.

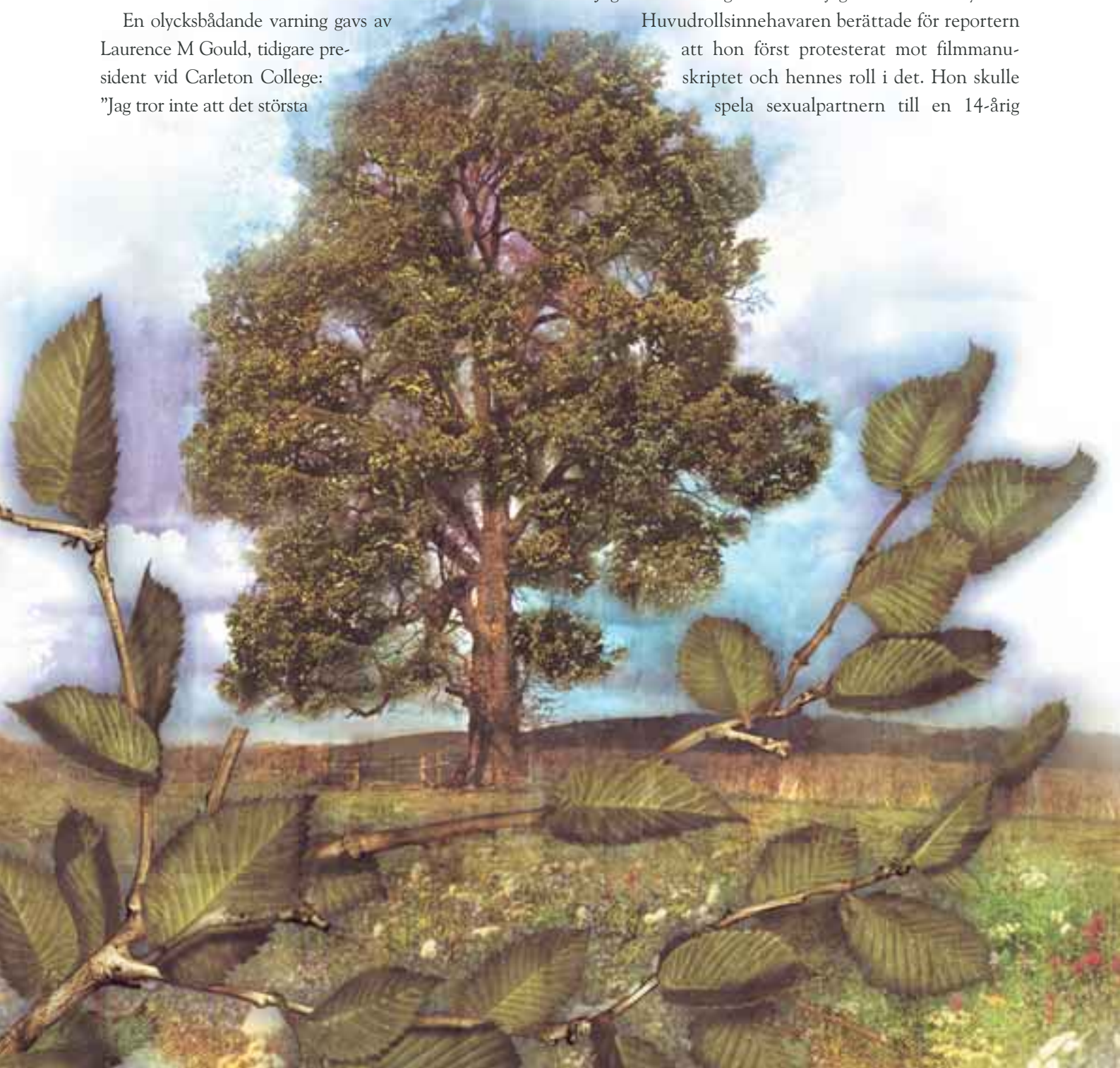
VARNING

En olycksbådande varning gavs av Laurence M Gould, tidigare president vid Carleton College:
"Jag tror inte att det största

hotet mot vår framtid kommer från bomber eller raketer. Jag tror inte att vår civilisation kommer att dö på det sättet. Jag tror att den dör när ingenting längre rör oss. Arnold Toynbee har påpekat att 19 av 21 civilisationer har dött inifrån och inte på grund av att de besegrats utifrån. Det fanns inga orkestrar som spelade eller flaggor som vajade då dessa civilisationer förföll. Det skedde långsamt, i det tysta, i mörkret, utan att någon märkte det."⁴

Jag kommer ihåg en artikel jag läste om en ny film.

Huvudrollsinnehavaren berättade för reportern att hon först protesterat mot filmmanuskriptet och hennes roll i det. Hon skulle spela sexualpartnern till en 14-årig

pojke. Hon berättade: "Först sade jag: 'Aldrig i livet att jag går med på en sådan scen!' Men sedan fick jag en försäkran om att pojkens mor skulle vara närvarande vid alla intima scener, och då jag gick med på det."

Jag frågar: Skulle en mor stå bredvid och se på hur hennes son omfamnades av en kobra? Skulle hon låta honom smaka på arsenik eller stryknin? Mödrar, skulle ni det? Fäder, skulle ni?

Ur en längesen förfluten tid hör vi ekot som är så relevant i dag:

"Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte.

Nu får ni själva ta hand om ert hus."⁵

I dag har vi en återfödelse av det forna Sodom och Gomorra. Från sällan lästa sidor i dammiga biblar stiger de fram som verkliga städer i en verklig värld och visar en bild av en verklig sjukdom — fördärlig eftergivenhet.

VÅR STRIDSPLAN

Vi har förmågan och ansvaret att stå som ett bålverk mellan allt vi håller kärt och pornografiborrens dödliga smitta. Får jag föreslå tre specifika steg i vår stridsplan:

För det första: återvända till rättfärdighet. En förståelse för vilka vi är och vad Gud förväntar sig att vi ska bli manar oss att bedja — som enskilda och som familjer. En sådan återgång uppenbarar den ständiga sanningen att "ogudaktighet aldrig är lycksalighet".⁶ Låt inte den onde avråda er. Vi kan fortfarande ledas av den milda och stilla rösten — osviklig i sin vägledning och allsmäktig i sitt inflytande.

För det andra: sträva efter det goda livet. Jag talar inte om det roliga livet, det kräsna livet, det populära livet. Jag uppmanar i stället var

Låt våra liv vara rena. Låt våra röster höras. Låt våra handlingar märkas. Då kommer pornografiborren att hindras i sin dödliga framfart.

och en att söka evigt liv — ett liv för evigt tillsammans med mor, far, bröder, systrar, make, hustru, söner och döttrar — för alltid och för evigt tillsammans.

För det tredje: högtidligt lova att kämpa emot och vinna kriget mot fördärlig eftergivenhet. När vi stöter på den onda smittbäraren, pornografiborren, må vårt och vårt samhälles krigsstandar bära orden från det tidiga Amerikas baner: "Trampa inte på mig."⁷

Låt oss ansluta oss till Josuas innerliga deklaration: "Utvälj åt er idag vem ni vill tjäna ... Men jag och mitt hus, vi vill tjäna Herren."⁸ Låt våra hjärtan vara rena. Låt våra liv vara rena. Låt våra röster höras. Låt våra handlingar märkas.

Då kommer pornografiborren att hindras i sin dödliga framfart. Fördärlig eftergivenhet kommer att besegras av något starkare. Och vi kommer tillsammans med Josua att ta oss över Jordan i säkerhet till det förlovade landet — ja, till evigt liv i vår Guds celestiala rike. □

SLUTNOTER

1. Se *U.S. News and World Report*, 10 februari 1997, s 43.
2. Se William Marshall, "A Report of the Use of Pornography by Sexual Offenders", 1983, Ottawa i Kanada.
3. I John Bartlett, *Familiar Quotations*, 16 utg (1992), s 301.
4. Institute of Life Insurances—annons i *Scientific American*, maj 1968, s 56.
5. Lukas 13:34–35.
6. Alma 41:10.
7. I *Familiar Quotations*, s 779.
8. Josua 24:15.

FÖRSLAG TILL HEMLÄRARNÄ

1. Pornografi är en ondskefull fiende.
2. Vi har förmågan och ansvaret att stå emot pornografiborrens dödliga smitta.
3. Vår stridsplan innefattar:
 - Förstå vilka vi är och vad Gud förväntar sig att vi ska bli.
 - Sträva efter evigt liv — ett liv för evigt tillsammans med familjemedlemmarna, för alltid och för evigt tillsammans.
 - Rena hjärtan. Låt våra liv vara rena. Låt våra röster höras. Låt våra handlingar märkas.

STÅ EMOT FRESTELSE

Darrin Lythgoe

Att stå emot frestelse är en oupphörlig kamp, men det är ingen ursäkt för att ge upp. Här följer förslag du kan använda för att göra det lättare att stå emot frestelse, oberoende av var du är eller vem du är tillsammans med.

- Lägga något som påminner dig om högre normer i din ryggsäck eller skolväska (en bild av Frälsaren, ett citat ur skrifterna, en affisch ur *Liahona*).

- Innan du berättar en rolig historia, föreställ dig att du testar den på din mamma eller pappa eller din biskop. Om du känner dig illa till mods, behåll skämtet för dig själv.

- Sök efter vänner som har samma värderingar som du. Det är lättare att välja det rätta om människor omkring dig också försöker välja rätt.

- Om det är svårt för dig att stiga upp i tid för morgonseminarium, ställ väckarklockan tillräckligt långt ifrån sängen så att du måste kliva upp för att stänga av den.

- Tänk alltid på konsekvenserna av dina tankar och handlingar. Fråga dig själv: "Är det här någonting som Jesus Kristus skulle göra?"

- Som hjälp att bli av med frestande tankar kan du pröva nynna på en hymn, återge ett skriftställe

eller göra något annat som får dig på andra tankar.

- Be om vägledning och hjälp att övervinna frestelser som möter dig.

- Läs skrifterna och delta i seminariet regelbundet. Precis som vår kropp behöver också vår ande daglig näring för att hålla sig i form och hålla frestelser på avstånd.

- Kom ihåg att vår himmelske Fader inte kommer att låta dig provas över din förmåga (se Första Korinthierbrevet 10:13). □

INSIKTER OCH RÅD FRÅN PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

Den levande profetens

GÖR DET NI BORDE GÖRA

”Jag oroar mig inte särskilt för framtiden, och jag oroar mig inte så mycket för det förflutna. Det förflutna är förbi och man kan inte förändra det ... Framtiden — man kan förutse den, men man kan inte alltid göra så mycket åt den. Det är nuet ni måste ta itu med, därför ska ni ta vara på varje gynnsamt tillfälle ni får att göra det ni borde göra.”¹

VAR GODA MEDBORGARE VAR NI ÄN BOR

”Varhelst våra medlemmar är bör de vara goda medborgare. Det är en av våra främsta lärosatser — att man ska vara en god medborgare i det land man bor i. Vi bör ge vårt stöd åt det samhälle vi är en del av.”²

VAR EN GOD NÄSTA

”[Herren] förväntar sig att vi är en god nästa, är vänliga mot andra, mot dem som inte är av vår tro, att vi behandlar dem med generositet och kärlek och respekt, att när de hamnar i svårigheter vi sträcker ut en hand för att bistå dem och hjälpa och välsigna dem.

Man frågade Jesus vilket som var det största och första budet i lagen. Och han sade: ’Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta ... [själ

och förstånd]. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv’ (Matteusevangeliet 22:37–39). Men det är inte lätt att göra det ... men vi måste arbeta på det, arbeta på det ständigt. Vi måste sträcka ut en hand för att bistå andra. Deras respekt och uppskattning för denna kyrka kommer att växa när vi gör det. Himmelens Gud förväntar sig att vi hjälper andra, är en god nästa, är vänner med alla i vår omgivning.”³

VI TROR PÅ UTBILDNING

”Vi tror på utbildning. Herren har befallt sitt folk att de ska sätta sig in i såväl världsliga som andliga ting. Han har ålagt oss att skaffa all den utbildning vi kan få. Utbildning är nyckeln till möjligheter för alla i det här livet. Det kan innebära försakelse, det kan innebära osedvanlig ansträngning, men med himmelens hjälp, kan den fås.”⁴

ATT BEHÅLLA NYOMVÄNDA

”Jag tror att Herren skulle bli mycket glad om vi föll på knä, var och en av oss, och bad till honom om hjälp att föra någon in i denna kyrka. Och när det sker ska ni hålla er mycket nära de personerna tills de

blir så fast rotade i tron att de inte försvinner efter att ha kommit in i kyrkan.”⁵

FÖRBERED ER FÖR TEMPLETS VÄLSIGNALSER

”Mina bröder och systrar, ni som inte varit till Guds hus, jag vädjar till er denna morgon med all min kraft att ni i dag börjar omvända er från det förflutna, sätter ert liv i ordning så att ni kan gå dit och binda dem till er som ni älskar mest och som betyder mest för er ... Förtrösta på Herren, och som hans tjänare känner jag mig manad att lova er att han kommer att välsigna er. Herrens tempels dörrar kommer att öppnas för er så att ni kan gå dit och njuta av dessa rika och underbara välsignelser och så att ni kommer att bindas samman som familj — man och hustru, föräldrar och barn — och leva tillsammans i kärlek och respekt för varandra.”⁶

TEMPELARBETE

”Vi har som ett folk åtagit oss ett större uppdrag, ett större ansvar än något annat folk någonsin haft i världshistorien. Vi bär ansvaret att [föra] Jesu Kristi evangeliums välsignelser till alla dem som har levt på jorden, till alla dem som nu lever på

ord

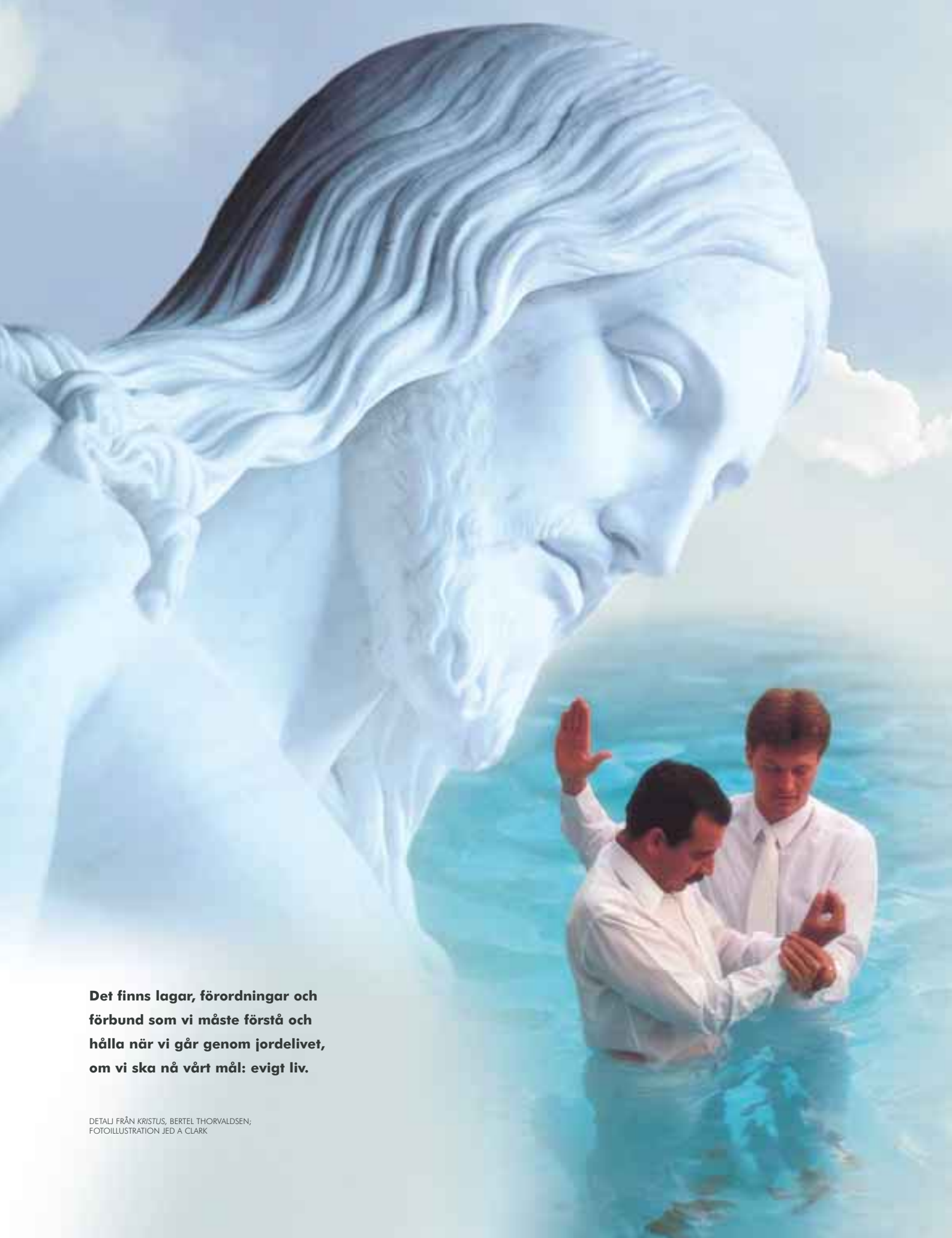
jorden och till alla dem som kommer att leva på jorden. Inget annat folk har haft ett större ansvar än detta. Må Gud välsigna de trofasta sista dagars heliga som i hjärtat hyser kärlek och aktning för den stora lärosatsen om den eviga familjen och den underbara lärosatsen om ställföreträdande arbete för de döda.”⁷ □

”Vi bär ansvaret att [föra] Jesu Kristi evangeliums välsignelser till alla dem som har levt på jorden, till alla dem som nu lever på jorden och till alla dem som kommer att leva på jorden.”

SLUTNOTER

1. Intervju av *Deseret News*, 25 februari 2000.
2. Intervju av *Church News*, 2 november 1999.
3. Möte i Guam, 31 januari 2000.
4. Möte i Cairns i Australien, 26 januari 2000.
5. Regionkonferens i Oahu i Hawaii, 22 januari 2000.
6. Regionkonferens i Santiago i Chile, 26 april 1999.
7. Konferens i Salt Lake Jordans stav i Utah, 31 januari 1999.

Det finns lagar, förordningar och förbund som vi måste förstå och hålla när vi går genom jordelivet, om vi ska nå vårt mål: evigt liv.

DETALI FRÅN KRISTUS, BERTEL THORVALDSEN;
FOTOILLUSTRATION JED A CLARK

ÅTERVÄND MED HEDER

I sin kärlek har vår himmelske Fader gett oss bud som skänker frid och glädje och kommer att leda oss hem med heder.

Äldste Robert D Hales

i de tolv apostlarnas kvorum

Som ung man fick jag möjligheten att tjänstgöra i Förenta Staternas flygvapen som jaktpilot. Varje enhet i 31:a bombdivisionen hade ett motto som inspirerade deras insatser. Vårt motto — "Återvänd med heder" — prydde sidan av vårt stridsflygplan. "Återvänd med heder" var en ständig påminnelse om vår beslutsamhet att endast återvända till vår hembas med heder efter att ha uttömt all vår energi på att framgångsrikt utföra varje del av vårt uppdrag.

Samma motto, "Återvänd med heder", kan tillämpas på var och en av oss på vårt eviga framåtskridandes stig. Efter att ha levt med vår himmelske Fader och kommit till jorden, måste vi vara beslutna att återvända till vårt himmelska hem med heder.

NÖDFALLSÅTGÄRDER

Under pilotutbildningen arbetade jag med en sk linktrainer, en flygsimulator. En instruktör lät oss där bekanta oss med de nödsituationer som kan uppstå vid flygning av ett stridsflygplan, ibland vid ljudets hastighet.

För varje nödsituation undervisades vi om åtgärderna för att undvika en katastrof. Vi övade varje åtgärd om och om igen så att vi skulle reagera automatiskt med ett

visst beteende om en äkta nödsituation uppstod. Vi skulle veta exakt vad vi måste göra om det blev ett tekniskt fel på planet. Vi skulle till och med välja den altitud vid vilken vi skulle hoppa med fallskärm om planet blev manöverodugligt.

Jag hade en god vän i vår division, en fenomenal fotbollsspelare. Några år tidigare hade hans lag spelat i nyårsdagens fotbollsturnering. Hans lag blev utklassat för ett utsålt stadion och en stor TV-publik. Det visade sig att han och några lagkamrater inte hade följt träningsreglerna. De fick betala ett högt pris. De måste leva med vetskapen att de inte hade förberett sig inför den viktiga matchen. De måste leva med slutresultatet under resten av sitt liv.

Åren gick. Två medlemmar i det fotbollslaget var i min utbildningsgrupp. Den ene av dem var en exemplarisk, väldisciplinerad elev och en mönsterpilot som hade lärt sig läxan från fotbollsturneringen.

Den andre däremot hade inte lärt sig att lyssna till dem med mer kunskap och erfarenhet. När det blev hans tur att lära sig nödfallsåtgärderna och betinga sina mentala och fysiska reaktioner så att de blev automatiska, ja, ögonblickliga, lade han armen om flyginstruktören och sade: "Bocka av att jag har haft tre timmar nödfallsåtgärder." Sedan gick han till skjutbanan eller gick och spelade golf eller gick till officersmässen i stället för att öva. Han lärde sig aldrig nödfallsåtgärderna.

Instrumentpanelen

Äldste Robert D Hales
i de tolv apostlarnas kворum

Precis som flygplanspiloter måste lyda vissa regler för att undvika katastrofer, finns det lagar, förordningar och förbund som vi måste förstå och hålla när vi går genom jordelivet, om vi ska nå vårt mål: evigt liv. Hur viktigt det än är för en pilot att skapa automatiska reaktioner på indikatorerna på instrumentpanelen, är det ännu viktigare för oss att lära oss nödfallsåtgärder och utveckla automatiska reaktioner på varningslampor som börjar blinka i vårt personliga liv.

Det finns fem huvudindikatorer på instrumentpanelen.

KOMPASSEN visar oss vårt läge i förhållande till norr, kompenserar effekterna av magnetisk deviation och rådande vindar som kan få oss

att avvika från vår avsedda kurs.

Den Helige Anden leder oss i rätt riktning.

FARTMÄTAREN visar oss förhållandet mellan hastighet och säker flygning. Vi måste röra oss framåt, annars kan vi falla.

Vid ett tillfälle blev han tillfrågad vad han skulle göra i en nödsituation. Han svarade: "Jag kommer aldrig att behöva hoppa, för jag kommer aldrig hamna i en nödsituation."

Under ett kvällsuppdrag några månader senare började hans plan att brinna och det gick i spinn under 1 500-metersgränsen. När den yngre piloten som var med honom såg brandvarningslampan sade han: "Vi måste ut härifrån!" Och med centrifugalkraften tryckande mot sig, sköt den yngre mannen ut sig från flygplanet — han hade tagit sin utbildning på allvar! Hans fallskärm öppnade sig genast och han smällde i marken och fick allvarliga skador. Men han överlevde.

Men min vän stannade i flygplanet och dog i kraschen. Han betalade priset för att inte ha lärt sig läxan som kunde ha räddat hans liv.

Precis som flygplanspiloter måste lyda vissa regler för att undvika katastrofer, finns det lagar, förordningar och förbund som vi måste förstå och hålla när vi går genom jordelivet, om vi ska nå vårt mål: evigt liv. Hur viktigt det än är för en pilot att skapa automatiska reaktioner på indikatorerna på instrumentpanelen, är det ännu viktigare för oss att lära oss nödfallsåtgärder och utveckla automatiska reaktioner på varningslampor som börjar blinka i vårt personliga liv. Många piloter har kraschat på grund av felaktiga beräkningar eller felaktig avläsning av flyginstrumenten. Om vi vägrar att uppmärksamma eller medvetet ignorerar varningarna vi får av den Helige Anden, kommer vi att komma ur kurs och kan krascha innan vi når vårt mål: att återvända med heder.

Personliga varningslampor aktiveras av många orsaker. Erbjudande av alkohol, tobak, droger eller pornografi kommer att utlösa varningslampor, för om vi väljer att nyttja dem blir vi slavar och vår moraliska fria vilja begränsas. Vi måste vara förberedda med betingade reaktioner att avvisa dessa saker, annars kommer vi att äventyra vår rättighet att ha Anden som vår vägledare samt vår

förmåga att återvända till vår himmelske Fader.

När Jesus gick ut i öknen och fastade i 40 dagar kom Satan för att fresta honom med samma saker han använder för att fresta oss: rikedom, makt och världsliga begär. Jesus sade åt honom att gå sin väg och inte fresta honom mer. Genom våra handlingar inbjuder vi ibland Satan att komma till oss.

ATT KOMMA UR KURS

Jag lärde mig vad vertigo vill säga när min flyginstruktör tog upp mig i ett plan med cockpiten täckt av en pressenning så att jag inte kunde se ut. Jag skulle vara tvungen att lita på instrumenten. Mig ovetande vände han gradvis planet upp och ned, samtidigt som han behöll positiv gravitationskraft. Mitt öra upptäckte inte den

När Jesus gick ut i öknen och fastade i 40 dagar kom Satan för att fresta honom med samma saker han använder för att fresta oss: rikedom, makt och världsliga begär. Jesus sade åt honom att gå sin väg och inte fresta honom mer.

BRÄNSLEMÄTAREN anger bränslemängden som använts och hur mycket som finns kvar.

Håll andligheten på en

hög nivå genom Kristuslikt leverne.

HÖJDMÄTAREN gör att piloterna kan känna till sin altitud, så att de kan flyga över alla hinder.

Att stå över världsliga

ting hjälper oss att undvika turbulens eller hinder.

Horisontgyrot ger oss vår ständiga och korrekta attityd eller läge i förhållande till horisonten.

Att ha rätt attityd hjälper

oss flyga rakt, vågrätt och att hålla rätt kurs.

De tillfällen när piloter måste flyga enbart med hjälp av instrumenten kräver absolut förtroende. På samma sätt kommer vi, om vi är lydiga och lyssnar till den Helige Anden, att känna igen varningarna vi får i vårt liv. Om vi ignorerar dem, kommer priset vi måste betala att hindra vårt eviga framåtskridande. □

långsamma rotationen. Han bad mig överta kontrollen av planet. Jag gjorde naturligtvis vad alla andra elever gjorde. Jag drog spaken bakåt eftersom jag förlorade höjd och började naturligtvis dyka mot jorden eftersom jag inte visste att jag befann mig upp och ner.

När jag började återfå kontrollen av flygplanet kunde jag se att de små märkena på landningsstället var upp och ner. Min instruktör lärde mig principen att man kan rotera människor med två, tre graders intervaller medan man behåller positiv gravitationskraft och vända dem upp och ner utan att de vet att de inte längre håller rak kurs och flyger vågrätt. Rörelsen är omärkbar.

Om vi inte är försiktiga kan vi uppleva andlig vertigo. Om vi kommer ur lydnadens kurs med endast två eller tre nästan omärkbara grader, kan vi bli desorienterade och förlora vårt eviga mål ur sikte utan att ens inse hur långt ur kurs vi kommit. Vi kommer då att fatta dåliga beslut. Precis som mitt flygplan kom ur sin raka och vågräta kurs grad för grad, kan vi, om vi lämnar den raka och smala stigen grad för grad, bli förvirrade och förlora vårt eviga mål ur sikte.

Vår Frälsare vill inte att vi kraschar. Hans önskan är att vi väljer den rätta kursen, som kommer att föra oss tillbaka på den raka och smala stigen för att leva med honom i evighet. "Kom ... följ mig", har han bett oss (Lukasevangeliet 18:22). Han tillhandahåller ljuset som kommer att hålla oss på rätt kurs och föra oss tillbaka till hans närhet.

VILKA VI ÄR

Om vi kommer ihåg vilka vi är, söner och döttrar till vår himmelske Fader, och att vi är här för att få en jordisk kropp, lära oss av våra erfarenheter och hålla ut till slutet, lära oss vart vi är på väg — att återvända till vår himmelske Fader — då kommer vi att kunna följa Frälsarens exempel.

Som far lade jag armen om var och en av mina söner

när de skulle gå på mission och viskade i deras öra: "Återvänd med heder." Jag kan föreställa mig att vår himmelske Fader lade armen om var och en av oss när vi lämnade hans närhet och viskade till oss: "Återvänd med heder."

Jag ber att var och en av oss ska vända sig till vår himmelske Fader och be om hans vägledning, att vi ska vara lydiga och ha hans Ande hos oss. Det är min bön att vi ska komma ihåg vilka vi är och lyda Herrens bud och tillsammans återvända till vår himmelske Faders närhet med heder. □

Bearbetning av ett tal hållet på en KUV-brasafton den 3 maj 1998 på Förenta Staternas flygkadettskola i Colorado Springs i Colorado.

FÖRORDNINGAR — OCH — FÖRBUND

*Heliga förordningar och förbund begåvar oss
med gudomlig kraft i vårt liv.*

Äldste Dennis B Neuenschwander
i presidentskapet för de sjuttios kvarum

Vi känner alla till att kyrkans uppgift är "att åvågabringa odödlighet och evigt liv för människan genom att inbjuda alla människor att komma till Kristus och fullkomliggöras i honom".¹ Något av det viktigaste Frälsaren undervisade sina apostlar om strax innan han greps finns att läsa i Johannesevangeliet: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."² Samma lära predikades av kung Benjamin med dessa ord: "Intet annat namn skall givas, ej heller någon annan väg eller något annat medel varigenom människobarnen kunna erhålla frälsning än i och genom Kristi namn, hans, som är Herren, den Allsmäktige."³

Dessa och många andra skriftställen, både forn- och nutida, vittnar om den grundläggande lärosatsen att Jesus Kristus och hans försoningsoffer är det centrala i frälsningsplanen. För sista dagars heliga är läran om att frälsning endast ges i och genom Jesu Kristi namn, samt kyrkans uppgift att bjuda alla att komma till honom, något som inbegriper alla människor som har levat eller kommer att leva på denna jord. Det ligger i sakens natur att denna lärosats är allomfattande och inte utesluter eller undantar någon. Som svar på frågan om hur kyrkan fullgör sin uppgift att bjuda alla att komma till Kristus, svarar vi snabbt: genom "att förkunna evangeliet, att fullkomna de heliga och att återlösa de döda".

Vi skulle naturligtvis inte ha fel. Men i ett sådant snabbt svar utelämnar vi några mycket viktiga upplysningar. Det exakta svaret på frågan som ställts finner vi i dessa uttalanden:

Att förkunna Herren Jesu Kristi evangelium för alla länder, stammar, språk och folk och att förbereda dem att motta evangeliets förordningar och förbund.

Att fullkomna de heliga genom att förbereda dem att motta evangeliets förordningar och förbund samt genom undervisning och disciplin uppnå upphöjelse.

Att återlösa de döda genom att utföra ställföreträdande evangelieförordningar för dem som har levt på jorden.

Att delta i heliga förordningar — för egen del och ställföreträdande — och trohet eller lydnad mot de förbund som tillhör dessa förordningar, är grundläggande för Jesu Kristi evangelium och för vår strävan att komma till honom och fullkomnas i honom. Jag kommer att inrikta mig på den grundläggande roll som förordningarna och förbunden har.

Att delta i heliga förordningar och lyda de förbund som tillhör dessa förordningar är grundläggande för Jesu Kristi evangelium och för vår strävan att komma till honom och fullkomnas i honom.

Rent generellt kan allting kallas hans förordningar som förordnas och etableras genom Guds myndighet i avsikten att tillämpas på hans barns liv. Följaktligen definieras Guds bud, stadgar, lagar och krav som Guds förordningar. I en mera begränsad betydelse är förordningar också heliga handlingar eller ceremonier med mycket specifika och heliga syften, betydelser och innebörder. Min hänvisning till förordningar kommer från denna mer begränsade tillämpning.

OLIKA SYNPUNKTER PÅ FÖRORDNINGAR

Jag skulle vilja göra några generella iakttagelser gällande förordningarnas roll i den moderna kristna världen. I protestantiska samfund har nåd och tro vunnit inflytande som de primära, eller enda, kraven för frälsning. Ju större roll nåden får i frälsningsprocessen, desto mindre viktig blir förordningarnas roll i samma process. Eller med andra ord, om jag tror att Gud egenmäktigt bestämmer om jag kommer eller inte kommer att frälsas, kommer mitt deltagande i förordningar inte att spela så stor roll. På samma sätt, om tro på Herren Jesus Kristus är det primära eller enda kravet för frälsning är personligt deltagande i förordningar av ringa

betydelse. Dessutom, om tro är den enda bestämmande faktorn för frälsning, måste man på något sätt gripa sig an problemet med de miljarder människor som aldrig hört talas om Kristus eller haft möjlighet att bekänna hans namn.

När personligt deltagande i förordningar blir mindre betydelsefullt, blir också vikten av gudomlig myndighet mindre betydelsefull. Om detta är sant, är ett dop lika gott som ett annat. Och många kyrkor godkänner dop som utförts av andra kyrkor. Följaktligen sjunker principen om gudomlig myndighet och vikten av rätt utförda förordningar som krav på frälsning i värde.

En naturlig iakttagelse följer. Ju större anspråk en kyrka har på uråldrighet och apostolisk myndighet, desto mer framträdande är tonvikten på heliga förordningar och på gudomlig myndighet att utföra dem. Den katolska kyrkan i kristendomens västliga utveckling och den ortodoxa kyrkan i öster intar båda den ståndpunkten. Båda gör anspråk på gudomlig myndighet och undervisar om vikten av heliga förordningar, som kallas *sakrament* i den västliga traditionen och *mysterier* i den östra. Det finns huvudsakligen sju av dessa: dop, konfirmation, nattvard, bot (inklusive bikt), prästvigning, äktenskap och smörjelse — antingen av de sjuka eller inför döden.

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga gör också anspråk på ett forntida ursprung och lägger därmed stor vikt både på förordningarnas och förbundens roll

**Profeten Joseph Smith lärde:
"Förordningarna, som instiftades i
himlarna innan jordens grundvalar
voro lagda, genom prästadömet
för människornas frälsning,
skola ej ändras."**

och på nödvändig gudomlig myndighet att utföra dem. Tredje trosartikelns lär: "Vi tror att hela människosläktet kan frälsas genom Kristi försoning och genom lydnad till evangeliets lagar och förordningar."⁴

Heliga förordningar och den gudomliga myndigheten att utföra dem har inte sitt ursprung i evangeliets återställelse och grundandet av den nutida kyrkan år 1830. Evangeliets heliga förordningar som krav för frälsning "instiftades förrän världens grundläggning".⁵ De har alltid varit en oföränderlig del av evangeliet. Profeten Joseph Smith lärde: "Förordningarna, som instiftades i himlarna innan jordens grundvalar voro lagda, genom prästadömet för människornas frälsning, skola ej ändras. Alla måste frälsas enligt samma principer."⁶

Om det inte var så, skulle frälsningen i sanning bli godtycklig och skulle begränsas till de få som haft tur att höra talas om och tro på Jesus Kristus. Det är principen om ständiga och oföränderliga krav som ger sann mening åt utförandet av ställföreträdande förordningar i templet. Profeten skrev att dop för de döda och nedtecknandet av sådana dop överensstämmer med "den förordning och förberedelse som Herren beslöt och förberedde, innan denna världens grund lades, till frälsning för de döda, som skulle dö utan kunskap om evangeliet".⁷

Under den tid och det avfall som följde efter Kristi uppståndelse och himmelsfärd, ändrades eller förlorades emellertid prästadömet gudomliga myndighet och de heliga förordningarna, och de åtföljande förbunden bröts. Herren uppenbarade sitt missnöje över denna situation med dessa ord:

"Ty de hava avvikit från mina förordningar och brutit mitt eviga förbund.

**När vi tar del av sakramentet,
uttrycker vi vår villighet
att ta på oss Kristi namn, att
alltid minnas honom och
att hålla hans bud.**

De söka icke Herren för att införa ans rättfärdighet, utan var och en andrar sin egen väg och efter sin egen ids avbild."⁸

Denna belägenhet krävde en återställelse av kunskapen om betydelsen, innebörden och det föreskrivna utförandet av heliga evangelieförordningar, både för levande samt ställföreträdande, såväl som prästadömet gudomliga myndighet och prästadömet nycklar att utföra dem.

Låt oss nu inrikta oss på att diskutera några av de faktorer som gör personlig och värdig medverkan i heliga evangelieförordningar, utförda på rätt sätt, så betydelsefullt i vårt beslut att komma till Kristus och bli fullkomnade i honom.

ETT SÄTT ATT LÄRA KÄNNA GUD

För det första, *genom personligt deltagande i heliga evangelieförordningar lär vi känna Gud*. Jag hänvisar till det 84:e kapitlet i Läran och förbunden, där vi läser:

"Detta större prästadöme förvaltar evangeliet och innehar nyckeln till rikets hemligheter, ja, nycklarna till kunskapen om Gud.

Därför är gudaktighetens kraft uppenbar i dess heliga förordningar.

Utan dessa förordningar och prästadömet myndighet är gudaktighetens kraft icke uppenbar för människorna i köttet."⁹

Vårt deltagande i heliga förordningar lär oss mycket om ordningen i Guds rike och om honom. Till exempel, det tycks egendomligt att tro att man skulle kunna gå in

i ett tempel för att utföra några av de heligaste förordningarna innan man låtit döpa sig, vilket är en av de första evangelieförordningarna. Det är ordning i Guds rike, och det finns en ordningsföljd i vilken vi lär oss om den ordningen. Herren sade till Nephi: "Jag vill giva människobarnen rad på rad, bud på bud, litet här och litet där, och välsignade äro de som hörsamma mina bud och lyssna till mitt råd, ty de skola vinna visdom. Den som mottager vill jag giva mera, men från dem som säga: Vi hava nog, skall även det, som de hava, borttagas."¹⁰

På ett annat ställe har Herren sagt: "Det som är av Gud är ljus, och den som mottager ljus och förbliver i Gud får mera ljus, och detta ljus bliver klarare och klarare, till dess att den fullkomliga dagen frambryter."¹¹

Vi får inte allt på en gång, men vi får kunskap om heliga ting gradvis och i ökad takt allteftersom vi är värdiga en sådan kunskap och åtyder den. Från rikets första förordning — dopet — framskrider vi genom andra förordningar som konfirmation och ordination till prästadömet, som alla leder till de heligaste av alla förordningar, som utförs i templet. Att vi deltar i evangeliets heliga förordningar skapar ordning i vår kunskap om riket och genom detta uppenbaras Guds natur för oss.

Heliga förordningar och kunskap om Gud har nära samband med varandra. Vilka är några av de saker vi lär oss om Gud genom att delta i hans fastställda förordningar? Låt oss ta dopet som ett exempel. Dop genom nedsänkning är till syndernas förlåtelse. Den som till fullo har omvänt sig från sina synder och som av allt hjärta tar emot dopet, vet att Gud inte endast har makten att förlåta och ta bort bördan av den skuld som åtföljer

synden, utan att han också gör det. Den här personen vet av egen erfarenhet något om Gud och hans storslagna kraft och godhet. Att värdigt delta i dopets förordning är det enda sättet att verkligen få kunskap om dessa saker.

Dopet öppnar porten till Guds rike, genom vilken man inträder inte bara ren utan med en sann kunskap om att Gud förlåter. Detsamma kan sägas om alla andra förordningar i evangeliet. Med tiden och genom lydnad går vi vidare till templets förordningar, där vår övertygelse stärks om att våra dyrbaraste relationer inte påverkas av döden. Denna kunskap får vi genom att delta i de förordningar som är till för att undervisa oss om sådana saker. Något annat

sätt att lära känna dem finns inte. Profeten Joseph Smith lärde följande om att känna till helig sanning genom att delta i heliga förordningar: "Att läsa om andras erfarenheter eller de uppenbarelsen som givits till *dem*, kan aldrig giva oss en vittomfattande åsikt om vårt tillstånd och sanna förhållande till Gud. Kunskap om detta kan endast erhållas genom erfarenhet medelst de förordningar Gud satt fram för det ändamålet."¹²

Allteftersom heliga förordningar stegvis uppenbarar Guds rikes ordning, uppenbaras för oss, genom att vi deltar i dem, insikter om Guds personlighet och karaktär som inte kan erhållas på något annat sätt.

EN PORT TILL FÖRBUND

För det andra, *heliga evangelieförordningar är porten till högtidliga förbund med Gud*. Förordningar och förbund kan knappast förstås skilda från varandra. Genom förordningar ingår vi förbund, och genom förbund mottar vi förordningarna. Trots att det kan finnas förordningar som

Från rikets första förordning — dopet — framskrider vi genom andra förordningar som konfirmation och ordination till prästadömet.

inte har ett åtföljande förbund — som att välsigna och namnge barn, smörja de sjuka och ge välsignelser till tröst — finns det inga eviga förbund som inte hör ihop med en förordning. Våra viktiga steg mot Gud påbörjas genom heliga förordningar och styrs av villkoren i förbunden som åtföljer dessa förordningar.

Kanske skulle det vara bra att här säga något om

förbundens karaktär. Endast Gud ger eller erbjuder oss eviga förbund. Han är upphovsmannen till alla sådana förbund, eftersom han är den ende som har myndighet och makt att garantera deras giltighet bortom graven.

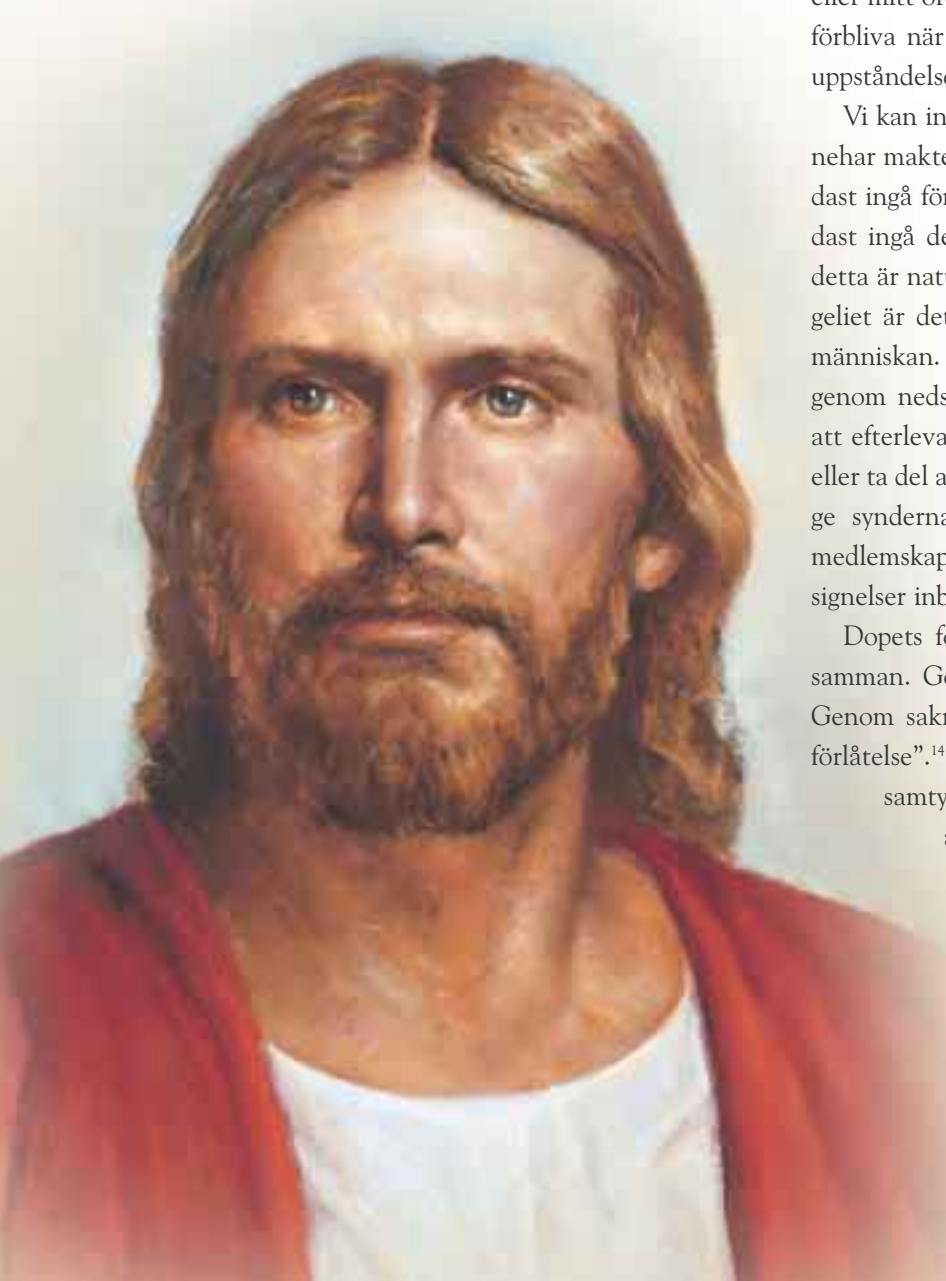
”Allt som finnes i världen, vare sig det är insatt av människorna, genom troner, furstendömen, makter eller något av gott namn, vad det vara må, som icke är av mig eller mitt ord, säger Herren, det skall nedkastas och icke förbliva när människorna äro döda, varken i eller efter uppståndelsen, säger Herren, din Gud.”¹³

Vi kan inte skapa sådana förbund eftersom vi inte inehar makten att garantera dem. Följaktligen kan vi endast ingå förbund som Gud erbjuder oss, och vi kan endast ingå dem på det sätt han föreskriver. Exempel på detta är naturligtvis uppenbara och otaliga. Själva evangeliet är det nya och eviga förbundet mellan Gud och människan. Vi kan endast ingå detta förbund på ett sätt: genom nedsänkingsdop till syndernas förlåtelse. Utan att efterleva förordningen kan vi varken ingå förbundet eller ta del av dess välsignelser. Gud är den ende som kan ge syndernas förlåtelse och tilldela välsignelserna av medlemskap i hans rike som ges genom dopet. Dessa välsignelser inbegriper självfallet den Helige Andens gåva.

Dopets förordning och sakramentet hör oskiljaktigt samman. Genom dopet mottar vi syndernas förlåtelse. Genom sakramentet ska vi ”alltid hava [våra] synders förlåtelse”.¹⁴ Genom att ta del av dopet och sakramentet,

samtycker vi till eller ingår förbund att vi är villiga att ta på oss Kristi namn, hålla hans bud och alltid minnas honom. Vid båda tillfällena, beroende på hur vi lyder förordningarna,

**Själva försoningens kraft görs
verksam av heliga evangelieförord-
ningar som utförs i enlighet
med prästadömet's nycklar.**

ger Gud oss ett löfte eller förbund att vi ska ha hans Ande hos oss. Att förstå förbundets karaktär och att leva i enlighet med dess fordringar ger liv och mening åt själva förordningen.

Herren ställer denna fråga: "Skulle jag mottaga av dina händer, vad jag icke förordnat?"¹⁵ Den fastställda myndigheten att utföra heliga evangelieförordningar är lika nödvändig för förordningens giltighet som själva förordningen är för de åtföljande förbunden. Frälsaren sade till Joseph vid det första besöket, "Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan äro långt ifrån mig; och fåfängt dyrka de mig, eftersom de läror de förkunna äro människobud. De skola hava ett sken av gudsfruktan, men skola icke vilja veta av dess kraft".¹⁶

Ett "sken av gudsfruktan" kan hänvisa till förordningar gemensamma för många kristna kyrkor, som dop, sakrament och äktenskap. Dessa kan alla likna varandra när det gäller utförandet, men utan prästadörets myndighet och det åtföljande förbundet saknas förordningens kraft. Om vi tar bort prästadörets myndighet och förbundsdelen i en förordning, är allt som återstår ett "sken av gudsfruktan".

EN BEGÅVNING AV GUDOMLIG KRAFT

För det tredje, *heliga förordningar begåvar oss med gudomlig kraft i vårt liv*. I sitt samtal med Pilatus sade Frälsaren: "Mitt rike hör inte till denna världen."¹⁷ Otoliga skriftställen lär oss att det finns en naturlig fiendskap mellan världen och Guds rike. En av de saker som särskiljer Guds rike är känslan av helighet som finns där. Världen kan endast känna det världsliga. Värdigt deltagande i heliga evangelieförordningar förändrar vårt liv och skänker oss välsignelser och kraft som vi

annars inte skulle kunna njuta av. Själva försoningens kraft görs verksam av heliga evangelieförordningar som utförs i enlighet med prästadörets nycklar. Syndernas förlåtelse erbjuds genom dopets förordning. Konfirmationen för med sig löftet om den Helige Andens ständiga närvaro. Ordination till det melkisedeska prästadömet öppnar vägen för varje man att "tala i Herren Guds ... namn"¹⁸ genom att undervisa, välsigna och trösta andra. Att delta värdigt i templets heliga förordningar uppenbarar våra eviga möjligheter och gör det möjligt för oss att förverkliga dem. President Brigham Young (1801–77) sade om tempelbegåvningen: "Er begåvning är alla de förordningar ni mottar i Herrens hus, vilka ni, sedan ni

lämnat detta liv, behöver för att kunna passera de änglar som står som vaktposter och återinträda i Faderns närhet."¹⁹

Ett av de vackraste och ändå vanligaste av evangeliets förbund är sakramentet. Vi deltar bokstavligen tusentals gånger i det under vårt liv. Ändå kan vi, på grund av att det alltid ges vid våra sakramentsmöten, kanske gå miste om dess betydelsefulla innebörd. Att värdigt ta del av sakramentet kan varje vecka begåva oss med gudomlig kraft.

Jag skulle vilja hänvisa till ett skriftställe som vi vanligtvis citerar i samband med dop. Det har också en underbar tillämpning på sakramentsmötet:

"[Alma] sade till dem: Se här äro Mormons vatten (ty så kallades de) och eftersom I nu åstunden att inkomma i Guds hjord och kallas hans folk samt äro villiga att bära varandras bördor, på det de må vara lätta,

ja, eftersom I ären villiga att sörja med dem som sörja, samt trösta dem som behöva tröst ...

... Vad kunnen I då invända emot att bliva döpta i Herrens namn?"²⁰

**Att delta värdigt i templets
heliga förordningar
uppenbarar våra eviga
möjligheter och gör det möjligt
för oss att förverkliga dem.**

Är detta inte en perfekt beskrivning av ett sakramentsmöte? Borde vi inte alla komma till det mötet i sorg över våra synder och villiga att sörja med andra över samma sak? Frälsaren lovade i Bergspredikan att de som sörjer skulle bli tröstade. Detta sker under sakramentets utdelning. Jag tror att det är därför vi kommer till sakramentsmötet. När vi tar del av sakramentet, uttrycker vi vår vilighet att ta på oss Kristi namn, att alltid minnas honom och att hålla hans bud. På grund av detta ger Gud oss sitt förbund att vi alltid ska ha hans Ande hos oss. Den Helige Anden är Hugsvalaren. Precis som vi kommer till sakramentsmötet i sorg över våra synder kan vi också gå därifrån tröstade och förlåtna för våra synder. Är det att undra på att de som uteblir från denna heliga förordning också blir främmande för förbundet som åtföljer den?

Heliga förordningar är påbjudna av Gud. De är väsentliga för vår frälsning och upphöjelse. Genom evangeliets heliga förordningar lär vi oss om hans rike och om honom, vi ingår heliga och eviga förbund och begåvas med gudomlig kraft i vårt liv. Alla detta för oss till Kristus så att vi kan fullkomnas i honom.

Jag bär mitt vittnesbörd om att vi kan komma till Kristus och bli fullkomnade i honom genom att värdigt ta del av de heliga förordningar som Gud fastställt och upprättat före världens grundläggning. Jag vittnar om Jesu Kristi försoningsoffer och om den frälsande kraften i hans heliga namn. □

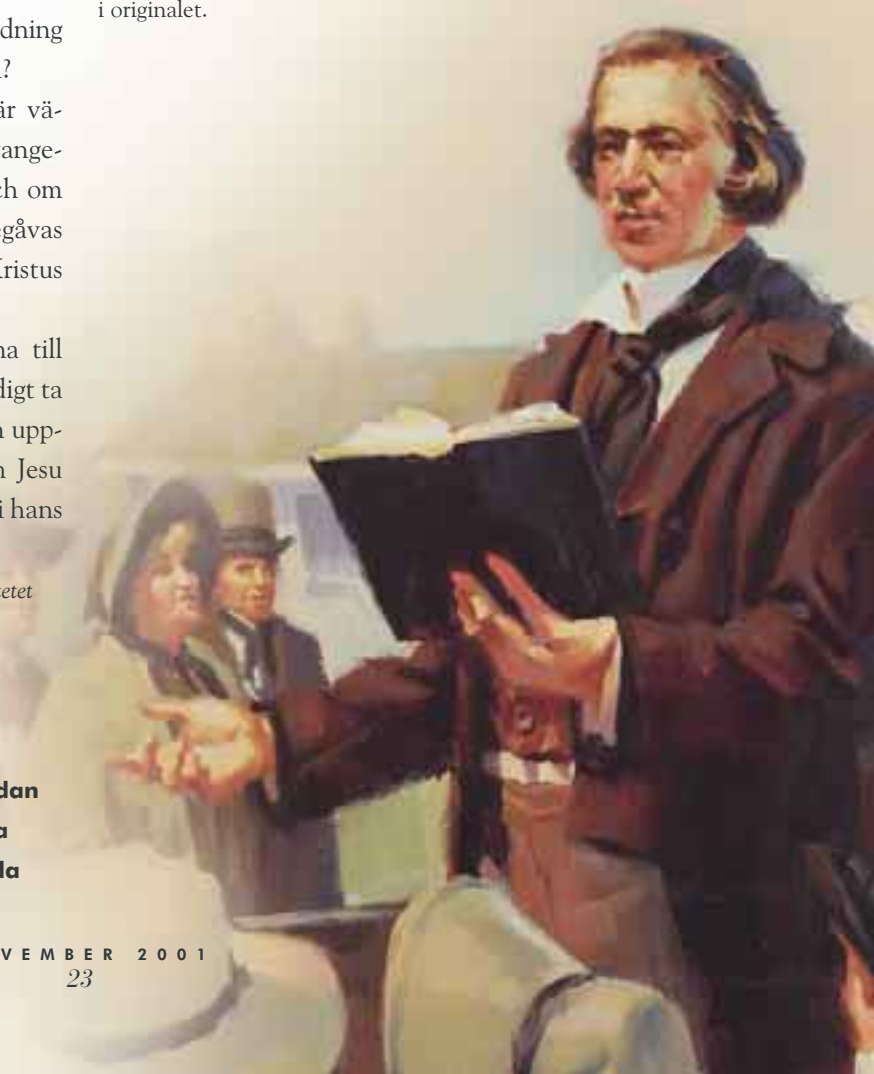
Ur ett tal hållet på en brasafton på Brigham Young-universitetet den 27 oktober 2000.

President Brigham Young (1801–77) sade om tempelbegåvningen: "Er begåvning är alla de förordningar ni mottar i Herrens hus, vilka ni, sedan ni lämnat detta liv, behöver för att kunna passera de änglar som står som vaktposter och återinträda i Faderns närhet.

SLUTNOTER

1. Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heligas uppgift.
2. Johannes 14:6.
3. Mosiah 3:17.
4. Trosartiklarna 1:3.
5. L&F 124:33.
6. *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, utvalda av Joseph Fielding Smith (1958), s 265.
7. L&F 128:5.
8. L&F 1:15–16.
9. L&F 84:19–21.
10. 2 Nephi 28:30.
11. L&F 50:24.
12. *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 280; kursivering i originalet.

13. L&F 132:13.
 14. Se Mosiah 4:11–12.
 15. L&F 132:10.
 16. Joseph Smiths skrifter 2:19; kursivering tillagd.
 17. Johannes 18:36.
 18. L&F 1:20.
 19. *Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young* (1997), s 302.
 20. Mosiah 18:8–10.
- Mer om detta ämne:** Se "Herrens förbundsfolk", kapitel 15 i *Evangeliets principer* (artikelnummer 31110.180).

ATT VÄLSIGNA VÅRT LIV OCH HEM MED ANDLIG MUSIK

Första presidentskapet har beskrivit värdet av andlig musik. "Sångerna", skriver de, "inbjuder Herrens Ande". På ett personligt plan kan "sångerna ... upplyfta oss, ge oss mod och inspirera oss till rättfärdiga handlingar. De kan fylla vår själ med himmelska tankar och skänka oss en känsla av frid". När de lärs ut och sjungs hemma kan de "skapa skönhet och frid i familjen och kan inspirera till kärlek och enighet bland familjemedlemmarna" ("Förord av första presidentskapet", *Psalmer*, ix-x).

EN KÄLLA TILL PERSONLIG STYRKA

Eftersom andlig musik öppnar vårt hjärta för den Helige Andens inflytande, är det ett av sätten på vilka vår himmelske Fader kan välsigna och stärka oss. En syster som hade kämpat med allvarliga hälsoproblem under många år hade alltid värk. För några år sedan gick hon igenom några utdragna och smärtsamma medicinska tester. Efteråt tillfrågades hon hur hon kunnat uthärda testerna. "Jag sjöng tyst inom mig varje primärsång jag kunde komma ihåg", svarade hon. "Smärtan försvann inte, men jag fick styrkan att hålla ut."

Äldste Boyd K Packer i de tolv apostlarnas kворum gjorde iakttagelsen att värdig musik också kan hjälpa oss motstå frestelsen att tänka

ovärdiga tankar: "Vad ska man göra när sinnet är intaget av orena tankar? ... Använd [en favorit]hymn som tillflyktsort för era tankar ... När musiken börjar formas i ert sinne, kommer de ovärdiga tankarna att skamset dra sig tillbaka." (Se *Den sista dagars heliga kvinnan*, del B, s 71).

ANDLIG MUSIK I HEMMET

Andlig musik har en otrolig kraft att hjälpa oss lära oss och leva efter evangeliets principer. En syster blev ombedd att tala om kyrkomusik till en grupp ungdomar i en seminarieklass. Hennes första fråga till ungdomarna var: "Kommer ni ihåg vad ni lärde er i Primärföreningen?" Ingen svarade. Då frågade hon eleverna om de kunde komma ihåg några primärsånger. Många räckte upp handen och ungdomarna räknade upp en rad sångtitlar. Systemen skrev upp evangeliets principer på tavlan och olika primärsånger och psalmer under varje princip. Dessa ungdomar förstod snabbt att musiken undervisar om evangeliets principer och att sånger och psalmer — och de budskap de förmedlar — behålls i minnet i årtal.

Ett hem där andlig musik används för att lära ut evangelieprinciper är ett hem som är öppet för den Helige Andens inflytande. Det

är ett av skälen till att första presidentskapet har gett föräldrar rådet: "Lär era barn att älska psalmerna. Sjung dem på sabbatsdagen, på hem-aftonen, vid skriftstudier och i samband med familjeböner. Sjung när ni arbetar, när ni leker och när ni reser tillsammans. Sjung kyrkans sånger som vaggvisor för att bygga upp de små barnens tro och vittnesbörd." (*Psalmer*, x).

När vi fyller vårt liv och vårt hem med Sions sånger, kommer vi att "tjåna Herren med glädje". Vi kommer att komma "inför hans ansikte med fröjderop" (Psaltaren 100:2). □

President Brigham Young (ovan) etablerade början på Unga kvinnors organisation, då kallad *Retrenchment Society*. Den började med medlemmar ur president Youngs familj (nedan).

EN HYLLNING TILL UNGDOMEN

Äldste Delbert L Stapley (1896–1978)

i de tolv apostlarnas kворum

Föreställ er hur det var när president Brigham Young år 1869 grundade början till Unga kvinnors organisation, på den tiden kallad *Retrenchment Society*. Han stördes av sina döttrars något världsliga intressen och handlingar. Han oroade sig för deras andliga och intellektuella utveckling och bekymrade sig över den ökande trenden mot materialism, kommersialism och kräsenhet bland kyrkans yngre

medlemmar. Hans döttrar verkade återspegla den allmänna trenden han sett bland Sions unga kvinnor, vars största intressen var

unga män, bjudningar, teater, skridskoåkning, slädturer, åka höskrinna, gå på picknick och kläder.

Som president för kyrkan och före detta guvernör i Deseret-territoriet kände Brigham Young sig personligen ansvarig för alla invånares moraliska och sociala välgång i territoriet.

De unga männen tycktes inte vara ett sådant omedelbart problem, eftersom många av dem höll på med högre utbildning och fick god kännedom om skrifterna och förberedde sig för en mission. Andra hölls sysselsatta genom arbete inom jordbruk och industri — de byggde hus, affärer, församlingsbyggnader, vägar och arbetade på tempelbygget.

De unga kvinnorna behövde hjälpa till med diverse hushållsarbete och med att vårda sjuka i hemmet.

President Youngs tankar vände sig till de egna döttrarna. Han kände till

President Young bad ungdomarna: "Inskränk på allt som är dåligt och värdelöst, och förbättra er i allt som är gott och vackert."

deras behov av att förbättra sina kvinnliga dygder och deras förutsättningar för ett mer givande och rikt liv.

Han bad syster Eliza R Snow samla hela familjen i Lion House, för han hade viktiga saker att lägga fram för dem. Mötet i den pittoreska salongen var minnesvärt. Efter familjens kvällsbön skickade president Young iväg sina söner och yngre döttrar, såg sig omkring på sina äldre döttrars vackra ansikten och sade: "Hela Israel ser på min familj och på vad mina barn ... gör.

Därför vill jag i min egen familj grunda en förening som ska främja ordning, sparsamhet, flit och kristlig kärlek, och framför allt vill jag att de ska inskränka på ytterligheterna i klädsel ... i ert tal, där ni har gjort er skyldiga till dumt ... prat och lättsinniga tankar. Inskränk på allt som är dåligt och värdelöst, och förbättra er i allt som är gott och vackert" (Susa Young Gates, *History of the Young Ladies' Mutual Improvement Association* [1911], s 8–10).

Inskränka på må låta arkaiskt och

gammalmodigt för denna generation. I min ordbok står det att *inskränka på* är att skära ner på, reducera, ta bort.

Den sista meningen i citatet blir då mer betydelsefullt. "Inskränk på allt som är dåligt och värdelöst, och förbättra er i allt som är gott och vackert."

UPPMANING ANTAGEN

Med blandade känslor antog Brigham Youngs döttrar uppmeningen han gett dem. Eliza R Snow skrev ner hans ord och skrev de på följande föresatserna för organisationen. Hon visste att han i sin egenskap av Guds profet hade organiserat *Retrenchment Society* genom gudomlig inspiration, inte bara för sin egen familj, utan som en förmån och välsignelse för alla unga kvinnor i kyrkan.

De smittades snart av entusiasm och började sträva efter att vara "värda att efterliknas". Innan ett år hade gått höll unga kvinnor runt om i dalen möten i vardagsrum, skolor och församlingsbyggnader.

PROGRAM FÖR UNGA MÄN

När Brigham Young såg hur föreningen blev till välsignelse för varje mormonsamhälle, började han oroa sig för kyrkans unga män som under

vintermånaderna hade mindre att göra. På den här tiden var den sociala strukturen okomplicerad. Det fanns få tillfällen till idrott eller till kommersiell underhållning, och han kände att de unga männen också behövde ett program som de kunde engagera sig i. Junius F Wells fick uppdraget att organisera föreningar bland kyrkans unga män för deras gemensamma utveckling. Detta ledde till organiserandet av Gemensamma utbildningsföreningen för unga män. *Retrenchment Society* kom att heta Gemensamma utbildningsföreningen för unga kvinnor.

Brigham Young förklarade: "Vår religion är utvecklande, den är inte liten och begränsad utan är avsedd att utvidga människobarnens sinnen och göra dem så intelligenta att de blir en heder för vår existens" (*Deseret News*, 15 juni, 1864, s 294). □

Ur ett tal på generalkonferensen i oktober 1969.

Brigham Young sade:
"Vår religion är utvecklande, den ... är avsedd att utvidga människobarnens sinnen och göra dem så intelligenta att de blir en heder för vår existens."

JUNIORKAMRAT

Jag ville vara en bra hemlärare, men min kamrat, han ...

John L Haueter

Vilken inverkan kunde en 14-åring möjligen ha på hemundervisningen? Jag var bara ett barn. Vilken rätt hade jag att säga åt en äldste att göra sina hemlärarbesök? Inte bara en äldste, utan en äldste jag aldrig hade träffat eller ens sett i kyrkan. Det enda jag visste om honom var vad han hette och att han hade varit idrottsman.

Jag hade kallats som hemlärare och juniorkamrat tre månader tidigare och hade fortfarande inte besökt någon. Det gjorde inte saken bättre att mina två bästa kamrater redan var aktiva hemlärare. Den ene gick med sin pappa och den andre med en medlem i äldstekvorumets presidentskap. Min pappa var medlem i biskopsrådet men var vid det tillfället inte kallad som hemlärare. Vad kunde en 14-årig kamrat göra?

Jag bestämde mig för att det var broder Jensens fel att jag kände mig så skyldig. Han hade varit min lärare i diakonernas kvorum och hade undervisat oss om vikten av hemundervisning. Han hade också förklarat att som lärare i det aronska prästadömet var det vår skyldighet att vara trofasta hemlärare. Han hade förvarnat oss att vi kanske skulle behöva påminna och uppmuntra vår juniorkamrat att göra sina hemlärarbesök.

Nåja, jag kom fram till att jag hade två alternativ. Jag kunde vänta på att min juniorkamrat skulle ringa och göra vad jag kunde för att inte känna mig skyldig — eller så kunde jag gå hem till honom, presentera mig

och komma överens om när vi kunde göra våra hemlärarbesök.

Å ena sidan var han juniorkamraten. Han borde ta initiativet. Skulle jag inte ta på mig för mycket ansvar genom att kontakta honom? Han kanske till och med skulle bli förolämpad. *Det är bättre att vänta*, tänkte jag. Då kom jag att tänka på vad broder Jensen hade sagt.

”Om din juniorkamrat inte kontaktar dig måste du kontakta honom och tala om för honom att du är redo att gå på hemlärarbesök.” Han förklarade att om juniorkamraten fortfarande inte ville gå på hemlärarbesök, skulle ansvaret vara hans. Innan jag hade bemödat mig att komma ut, hade jag del i misslyckandet.

Jag bestämde mig till slut för att gå till min kamrat och presentera mig.

Under kyrkans möten den söndagen började jag känna mig mer och mer nervös. Vad kommer min kamrat att tro? Kommer han att skratta? Han kanske kommer att bli arg och jaga i väg mig. Det kändes inte som om jag skulle klara av det, men jag hade lovat mig själv att göra ett försök. Om han reagerade negativt, skulle jag åtminstone ha gjort min del.

När jag kom till hans hus måste jag tvinga mig själv att gå fram till dörren. Jag höll en mycket enkel och uppriktig bön och sade: *Herre, hjälp mig!* För ett ögonblick skingrades min rädsla och jag knackade på dörren. Jag förstod att någon skulle öppna, för det lät som om någon

hade ett party där inne. Rädslan kom tillbaka, men det var för sent att springa i väg.

Dörren öppnades och en kvinna undrade vad jag ville. Hon kan ha varit artig, ohövlig, uppmärksam eller till och med brysk. Jag vet inte, eftersom jag försökte komma ihåg varför jag var där.

"Är broder Johnson inne?" frågade jag blygt.

"Ett ögonblick." Jag tyckte jag hörde skratt, men jag var inte säker. Jag hade inte ens tid att dra efter andan innan en lång man kom till dörren. Han såg allt annat än vänlig ut.

"Ja?" sade han.

Jag är säker på att han förstod att jag var rädd eftersom han började småle. Jag lugnade ner mig tillräckligt för att be en sista, förtvivlad bön.

"Jag heter John", började jag med en röst som jag inte tyckte lät skrämmd, "och jag är din hemlärarkamrat. Jag undrar när vi kan gå på hemlärarbesök?"

Jag vet inte om han var road eller överraskad, men han jagade inte i väg mig. *Inte illa*, tänkte jag.

Han log och sade: "Ge mig ditt telefonnummer, så ringer jag dig."

Det kändes rätt bra när jag gick hem. Jag hade gjort ett bra försök, och om han inte ringde kunde jag säga att jag försökt. Jag berättade för mina föräldrar vad som hade hänt. Jag tror inte att de väntade sig att han skulle ringa.

Senare den kvällen ringde broder Johnson, min hemlärarkamrat.

"Kan du gå på hemlärarbesök på tisdag, klockan sju på kvällen?" undrade han.

"Ja, javisst", stammade jag.

"Då hämtar jag dig. Hej då." Han lade på.

Vi gick på hemlärarbesök nästa tisdagskväll. Jag fick senare reda på att han hade ringt äldstekvorumets president efter att jag hade lämnat hans hus den söndagen, för att få namnen på dem vi hade fått i uppdrag att besöka. Sedan ringde han till dem för att bestämma tid.

Vi skapade en rutin. Den tredje söndagen varje månad kom jag hem till honom och sedan ringde han och

Under de två år som vi var hemlärarkamrater missade vi sällan, om någonsin, ett besök hos någon av våra familjer. Vi blev riktigt goda vänner.

stämde möte med våra familjer. Under de två år som vi var hemlärarkamrater missade vi sällan, om någonsin, ett besök hos någon av dem. Vi blev riktigt goda vänner. Broder Johnson kom till och med till kyrkan några gånger. Han sade att han ville se om kvorumpresidenten skulle svimma.

Jag lärde mig två viktiga saker. För det första, en bärare av aronska prästadömet kan ha ett positivt inflytande på hemundervisningen. För det andra, en mindre aktiv broder kan vara den mest aktiva hemläraren.

Som hemlärare lärde broder Johnson mig åtskilligt. □

John L Haueter är medlem i Sego Lilys församling i Sandy centrala stav i Utah.

JAG PASSADE INTE IN

Vi vill alla passa in, men vid det här tillfället var jag glad att jag kände mig helt utanför.

Jeni Willardson
ILLUSTRATION SCOTT SNOW

Jag åkte nyligen med några andra till ett universitet i en annan stat. Jag åkte för att bestämma mig för om jag ville studera där och försöka komma med i universitetets fotbollslag.

Medan jag var där bestämde sig några flickor som redan var med i laget att ta med oss på en skolfest. Det var inte det slags fest som jag var van vid. Alla som var där drack och rökte.

En kille på festen sade att vi nykomlingar skulle gå och ställa oss i en ring så skulle han skicka runt en flaska sprit som vi skulle dricka.

När jag inte ens ville ta i flaskan, sade han: "Tänker du inte ens smaka?"

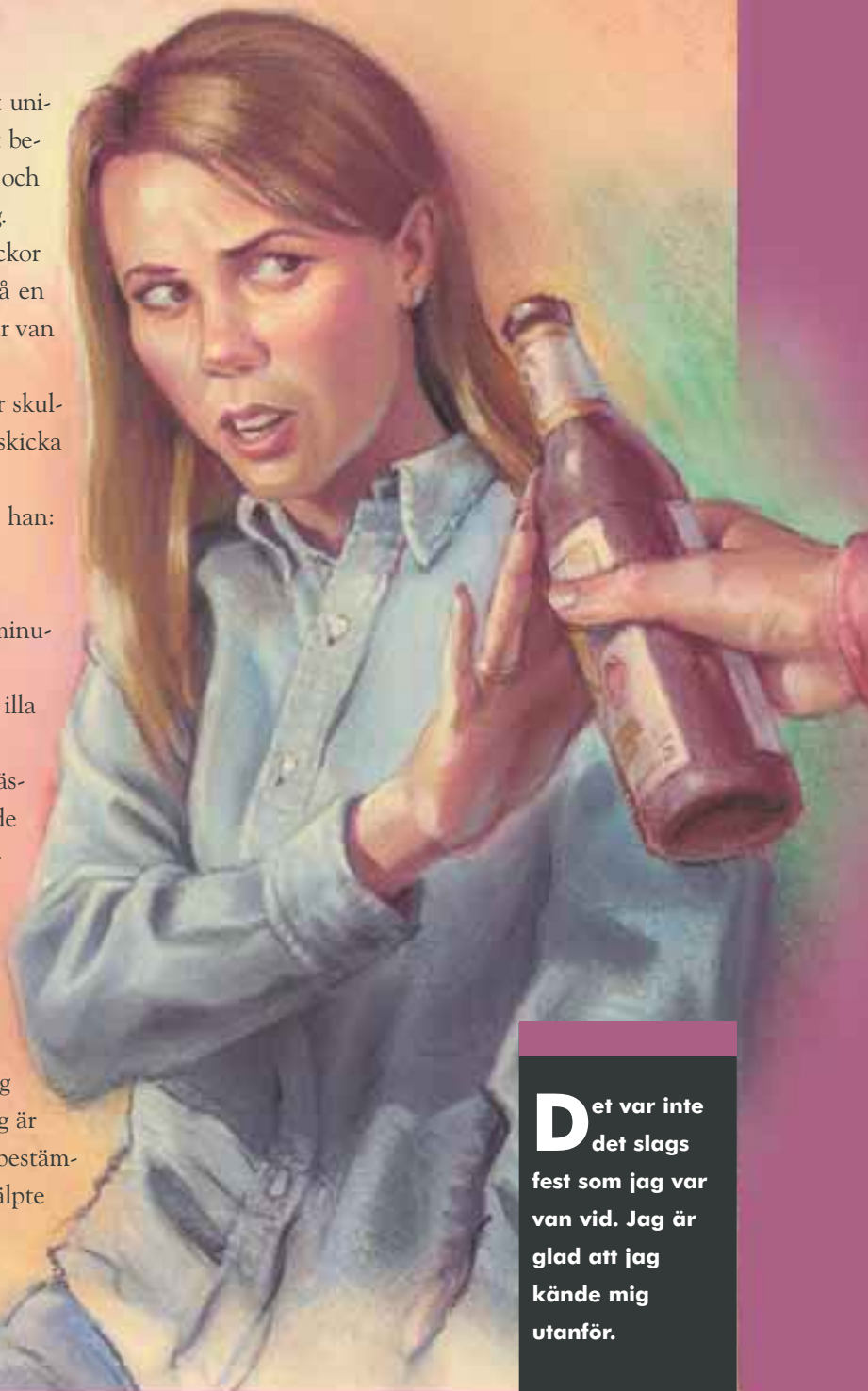
"Nej tack", sade jag till honom.

Han fortsatte att trakassera mig i några minuter.

Under hela festen kände jag mig mycket illa till mods och ville gå. Till slut gjorde vi det.

När jag lyssnade på generalkonferensen nästa dag, hörde jag äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kvorum säga: "Var tacksamma att era rättfärdiga liv formar er så att ni inte passar in där ni inte hör hemma" ("Rättfärdighetens kraft", *Liahona*, januari 1999, s 81). Jag är tacksam över att jag har levt mitt liv på ett sådant sätt att jag kände mig illa till mods på festen. Jag kände mig utanför, och jag är glad att jag gjorde det. Jag är också tacksam över att jag för länge sedan bestämde mig för att aldrig dricka. Det beslutet hjälpte mig i nödens stund. □

Jeni Willardson är medlem i BYU:s 212:e församling i Brigham Young-universitetets 19:e stav.

Det var inte det slags fest som jag var van vid. Jag är glad att jag kände mig utanför.

PIONJÄRER

i Chyulu i Kenya

E Dale LeBaron

Högt uppe i bergen sydost om Nairobi blomstrar evangeliet bland människorna i Chyulu.

Barn sopar mötesplatsen (ovan) före söndagens möten i Chyulu i Kenya (höger).

För en tid sedan åkte jag i min egenskap av professor i kyrkohistoria vid Brigham Young-universitetet till Afrika för att samla muntliga berättelser. Mitt besök i Chyulu i Kenya var en oförglömlig upplevelse. Resan var besvärlig. Den 24 mil långa resan från Nairobi tog fem timmar, med en tvåmilssträcka som tog en och en halv timme.

Vi kom fram på söndagen och gick till mötesplatsen en timme innan kyrkans möten skulle börja. Mötesplatsen utgjordes av ett skydd gjort av pålar, cirka 4,5 meter brett och 9 meter långt. Sidorna var tätade med långt gräs och taket bestod av palmgrenar och kor-rugerad plåt. Bredvid hyddan stod en liten handmålade skylt med texten "S.D.H. CHYULU GREN". En yvig buske stod inklämd i dörröppningen. Till vår förvåning såg vi cirka 20 barn i fem- till tolvårsåldern komma till mötesplatsen. De började sopa jordgolvet med små träd-grenar för att avlägsna allt bråte som hade blåst in sedan det senaste mötet. De torkade av och ställde ut de gro-va träbänkarna.

Snart började familjerna anlända. Kyrkans musik till-handahölls av en batteridrivna kassettbandspelare. Alla sjöng med. Barnen var vördnadsfulla. Söndagsskoleklassen för vuxna hölls i skyd-det, Primärföreningen och andra klasser hölls på olika platser utanför det. En 12-årig flicka undervisade 30 primär-barn, som alla deltog iv-rikt i lektionen. Det var fastesöndag och man bar vittnesbörd och höll bön antingen på swahili — medlemmarnas modersmål — eller på engelska. Anden utgöts i rikt mått på båda språken.

Om sådana tillfällen har president Gordon B Hinckley sagt: "Kyrkans pionjärdagar ... upphörde inte med de täckta vagnarna och handkärrorna ... Varje gång evangeliet kommer till ett nytt land, finns det pionjärer som tar del i öppnandet av detta verk."¹ Denna pionjäranda lever fortfarande i Afrika. Alltsedan uppenbarelsen år 1978 som föreskriver att "varje tro-fast, värdig man inom kyrkan kan erhålla det heliga

FOTO E DALE LEBARON, OM EJ ANNAT ANGES

prästadömet”,² har kyrkan i Afrika upplevt en enastående tillväxt både i antal³ och tro.

TIDIGA MEDLEMMAR I KENYA

Kyrkan i Kenya började slå rot nästan 20 år innan den blev officiellt erkänd av regeringen. Under 1970-talet besökte många intresserade kenyaner kyrkans möten hemma hos amerikanska och europeiska medlemmar som var

**Barn i Chyulu samlas till
Primär i juli 1992.**

stationerade i landet. År 1979 döptes de första inhemska medlemmarna — Elizaphan Osaka, en före detta präst, och hans hustru Ebisiba och

deras två barn. År 1980 anlände ett missionärspär till Kenya, äldste och syster Farrell och Blanch McGhie, och ett år senare bildades Nairobi distrikt i Kenya med två grenar. År 1983 kallades bröderna Benson och Nickson Kasue som första inhemska heltidsmissionärer. De verkade i Kalifornienmissionen Los Angeles respektive Washington D.C.-missionen.

Under den här tiden vägrade den kenyanska regeringen att erkänna kyrkan och i juli 1989 bad de alla icke-kenyanska sista dagars heliga missionärer att lämna landet. Inte desto mindre fortsatte kyrkan att växa. Vid den tidpunkten kallades Joseph Sitati, en ingenjör från Nairobi,

som förste kenyan att verka som distriktspresident.

Det här tillväxtsmönstret, till stor del grundat på tidiga lokala medlemmars tro och arbete, finner man över hela världen. Som president Thomas S Monson sade då han var andre rådgivare i första presidentskapet: ”Varhelst evangeliet har predikats och kyrkan blomstrat, har det först funnits en pionjärtid. Både tysta och talföra pionjärer uppväcks av Herren för att skapa en stark grund för kyrkans organisation som följer. Den styrkan börjar ofta med en familj.”⁴

Två av Kenyas tidiga medlemmar var Julius och Sabina Kasue från Chyulu. De hade båda en kristen bakgrund och hade studerat Bibeln. År 1981 medan de bodde i Nairobi stiftade Julius bekantskap med kyrkan genom Dennis Child, en sista dagars helig som arbetade där. Julius läste ofta Mormons bok och missionärsbroschyrer och diskuterade dem med broder Child. Julius säger: ”Det var när jag läste Mormons bok för andra gången och sedan bad om den som jag kände något brinna i mitt hjärta”.⁵ Trots att Julius hade fått ett vittnesbörd om sanningen väntade han i fyra år innan han i februari 1986 lät döpa sig. Hans hustru Sabina döptes i november samma år. Strax efter sitt dop lämnade broder och syster Kasue Nairobi och återvände till Chyulu, deras födelseort.

MOTSTÅND MOT KYRKAN

Strax efter att familjen Kasue hade anlänt till Chyulu organiserades en gren där och broder Kasue kallades som dess president. Kyrkan tillväxte under hans ledning, vilket väckte oro hos samfunds- och samhällsledare — några av deras medlemmar begärde utträde för att gå med i kyrkan. Snart kom kyrkan och dess anhängare att möta stort motstånd.

Eftersom kyrkan ännu inte blivit officiellt erkänd av den kenyanska regeringen var det olagligt för mer än nio vuxna att församlas till ett kyrkomöte. Efter att några klagomål lämnats in mot kyrkan greps president Kasue och kvarhölls

i 12 timmar. Han misstänkte att David M Maluti låg bakom gripandet, en framstående samhälls- och samfundsledare som kraftfullt hade motsatt sig president Kasues kyrkliga arbete. När deras meningsskiljaktighet blev känd beslöt sig David M Maluti för att han ville reda ut problemen. Nyfiken på hur en så intelligent och respekterad man som president Kasue kunde vara anhängare av kyrkan, började han ställa frågor om kyrkans lära. På grund av David M Malutis tidigare motståndarposition frågade sig president Kasue vilka motiv han kunde ha och ville helst inte besvara frågorna. Inte desto mindre samtyckte han till att sända honom litteratur "som skulle tala för sig själv".

David M Maluti läste Mormons bok, Läran och förbunden och andra av kyrkans böcker och imponerades, men mest inspirerades han av broschyren *Profeten Joseph Smiths vittnesbörd*. Han läste den minst 40 gånger. Medan han studerade kyrkans lära kom han att delta i ett offentligt möte där frågor ställdes om kyrkan. Han försvarade kyrkan ivrigt och bar vittnesbörd för de närvarande. När han hade slutat tala fick han entusiastiska applåder. Inom sex månader efter deras första möte hade president Kasue och David M Maluti blivit goda vänner. Och den tidigare motståndaren döptes och kallades att verka som grenens missionsledare.

OFFICIELLT ERKÄNNANDE OCH EN MISSION

President och syster Kasue och deras barn och många andra fastade och bad för att kyrkan skulle bli officiellt erkänd i Kenya. President Kasue säger: "Ibland glömde jag att be om det i familjebönen. Men mina barn brukade påminna mig och säga: 'Pappa, du glömde att be för att kyrkan ska bli officiellt erkänd.' Mina barn hade stortro." När det officiella erkännandet till slut kom den 25 februari 1991 var det många som grät öppet. De fastade och bad av tacksamhet.

Åtta månader senare när Kenya invigdes för evangeliets predikande sade äldste James E Faust i de tolv apostlarnas kvorum: "Vi är tacksamma för att det efter långa år av väntan har bildats en mission för evangeliets predikande. Må verket gå framåt, oavbrutet och kraftfullt."⁶

President Kasue skaffade genast en kopia av registreringsdokumentet och tog med sig det till byn han bodde i för att säkerställa kyrkans rätt att verka lagligt där. De heliga kunde nu mötas utan fruktan. Deras medlemsantal ökade snart till omkring 40. De behövde en plats att mötas på, men en mission hade ännu inte bildats och det fanns inga möteshus. Medlemmarna byggde en skyddad inhägnad på president Kasues mark.

Julius och Sabina Kasue, tidiga medlemmar av kyrkan i Kenya, döptes år 1986. Broder Kasue verkade som Chyulus förste grenspresident.

Vattenbristen i Chyulu gjorde det svårt att arrangera dopmöten. En vattentank kördes dit på lastbil, och lokala bröder lade ner fem timmar på att pumpa och transportera vatten sex kilometer på steniga vägar för att kunna fylla den.

I juli 1991 bildades Kenyamissionen Nairobi med Larry Brown som president. Han och syster Brown kom kort därefter till Chyulu. "Trots att resan var mycket ansträngande var det mödan värt!" säger president Brown. "Jag kommer ihåg att sakramentsmötet hölls inne i skyddet, men det regnade och marken var våt där inne. Innan prästadömsbärarna föll på knä för att välsigna sakramentet kastade de en gammal säck på marken. Nästa gång vi var där såg jag att det bara låg två små kex på sakramentsbrickorna ... De bröt dem i bitar. Det fanns 63 personer där och jag trodde inte att kexen skulle räcka till alla, men det gjorde de. Det var som att mätta fem tusen."⁷

MEDLEMMAR BÄR VATTEN FÖR ATT KUNNA DÖPA

Många i Chyuluområdet ville gå med i kyrkan, men eftersom Chyulu hade ett så isolerat läge beslöt missionens

ledare att begränsa medlemsantalet tills man skulle ha tillräckligt många lokala ledare. Bland dem som kom till kyrkan varje vecka fanns två män från en annan by. Det tog dem fyra timmar att cykla fram och tillbaka. När de bad att de och andra skulle få bli döpta, beviljade president Brown deras begäran på villkor att endast de två männen och deras familjer döptes. Men eftersom afrikanska byar ofta består av stora familjer kom 40 jublande personer för att bli döpta.

På grund av vattenbrist i Chyulu var det förenat med stora svårigheter att arrangera dopen. President Brown och ett missionärspär gjorde den mödosamma resan från Nairobi till Chyulu med lastbil och transporterade dopkläderna och den vattentank som skulle användas som dopfont. I Chyulu tillbringade lokala bröder fem timmar med att pumpa och transportera vatten sex kilometer på steniga vägar. Bröder föll på knä utmed tankens insidor för att vattnet skulle stiga och bli tillräckligt djupt så att varje dopkandidat skulle kunna nedsänkas. Efter dopen bar de nya medlemmarna vittnesbörd. De uttryckte djup tacksamhet för evangeliet, särskilt en syster som hade gått i kyrkan i tio år. De sjöng lovsånger när de färdades hem i mörkret och regnet.⁸

En gren bildades så småningom i de nya medlemmar-
nas by och de behövde ett möteshus. Eftersom det inte
fanns någon väg till byn måste medlemmarna bära allt
byggnadsmaterial de sista två kilometerna uppför kullen
till bygget.

Äldste Byron J Gilbert, en missionär, berättade att han
och hans hustru Emma år 1992 reste från Nairobi till
Chyulu för att undervisa och intervjua åtta dopkandida-
ter, men att 75 personer kom dit. Under sakramentsmö-
tet måste de fylla på sakramentsbrickorna tre gånger.⁹ En
annan missionär, syster Linda Leavitt, som verkade i
Chyulu i mer än ett år, sade att så många ville gå med i
kyrkan att de fick vänta i tre månader innan deras namn
hamnade på missionärernas väntelista. Under tremåna-
dersperioden kom alla till kyrkan och de flesta efterlevde
tiondelagen, höll visdomsordet och fastade regelbundet.¹⁰

Det faktum att president Kasue och andra ledare i kyr-
kan i Chyulu har hungrat efter att lära sig mer har bidra-
git till kyrkans styrka här. När president Brown inbjöd al-
la prästadömsbärare till ledarskapsmöten i Nairobi,
förväntade han sig inte att de från

Chyulu skulle komma på grund av avståndet och rese-
kostnaderna. Ändå anlände elva bröder från Chyulu ti-
digt på morgonen den dagen mötet skulle hållas. De ha-
de gått 20 kilometer för att ta tåget vid midnatt och hade
rest hela natten. De var närvarade vid ledarskapsmötet
den dagen, en del av dem behövde tolkar. De övernatta-
de hos medlemmar i kyrkan och reste dagen därpå tillba-
ka till Chyulu. De uttryckte djup tacksamhet för privile-
giet att få vara med på mötena.

EN RIK SKÖRD

Sådan är kyrkans historia i Chyulu och medlemmarna
har blivit storligen välsignade. Jag bevittnade början på
en sådan välsignelse när i juli 1992 min vistelse där gick
mot sitt slut. När vi förberedde oss för att återvända hem,
frågade president Kasue om han fick följa med mig till
Nairobi. Han sade att han behövde tala med president
Brown, dock utan att nämna att något var på färde.
Följande dag talade president Brown om för mig att det
var torka i Chyuluområdet och att några levde på svält-
gränsen. Jag var chockad. Ingen av medlemmarna hade
sagt något under vittnesbördsområdet på söndagen, inte
heller hade de bett mig om hjälp.

President Brown handlade genast. Med områdespresi-
dentskapets godkännande organiserade han majs-, ris-
och böntransporter till Chyulu för att undsätta de lidan-
de människorna. Ett missionärspar, äldste Ted och syster
Jaclyn McNeill, gjorde den mödosamma resan. På grund
av den stora lastbilen och den tunga lasten måste åtta
systrar gå före lastbilen och rulla bort stora lavastenar
från vägen. Livsmedlen togs emot med tacksamhet och
glädje. Syster McNeill säger: "Ni har aldrig sett männi-
skor så glada åt att få någonting. De visste att det skulle
rädda deras liv."

President Kasue besökte varje familj för att få veta vad
de behövde. Sedan tillbringade han och syster Kasue nat-
ten med att koka gröt och ta med sig den till de många

**David M Maluti var
motståndare till kyrkan
ända tills han läste och
imponerades av skrifterna
och broschyren Profeten**

**Joseph Smiths vittnesbörd.
Han fick ett vittnesbörd,
döptes och blev en
ledare i kyrkan.**

som var för svaga för att ta sig ur sängen. Syster McNeill säger: "Vi kände Anden så starkt att det fick oss att gråta när vi såg hur väl president och syster Kasue hanterade situationen."

För att förhindra liknande händelser i framtiden etablerade kyrkan ett projekt för att på dess mark i Chyulu odla säd och grönsaker som är motståndskraftiga mot

Människorna i Chyulu är tacksamma för vattenpumpen som kyrkan skänkt dem.

torka. Det leddes av prästadömsledare, bland andra Joel K Ransom, en agronom från Idaho och förste rådgivare i Chyulus distriktspresidentskap. De som hjälpte till med projektet fick mark och utsäde och frön för att anlägga egna familjeträdgårdar. Trots att

det inte hade regnat på över två år gick 40 medlemmar och 60 icke-medlemmar den 21 oktober 1992 ut och sådde. Sedan höll de en särskild fasta för att det skulle regna och tittade på filmen *Himmelens fönster*. Inom en vecka kom regnen. Grödan växte och det gjorde också människornas tro. Det var en riklig skörd av både gröda och nya medlemmar.

Andra frön — evangeliets frön som planterats och vårdats i Chyulu — har vuxit sig starka under årens lopp och fortsätter att bära frukt. När till exempel i mitten av 1990-talet den kenyanska regeringen vägrade att utfärda

visum till utländska heltidsmissionärer, hjälpte unga män från Chyulu till med att möta efterfrågan. År 1998 när David Boucher avlöstes som president i Kenyamissionen Nairobi, konstaterade han att trots att grenen i Chyulu bestod av ungefär 15 procent av kyrkans medlemsantal i Kenya, hade den tillhandahållit mer än hälften av de inhemska missionärer som verkade i Kenya.¹¹

Dessa ord av president Hinckley är en passande hyllning: "Det finns pionjärer bland ... dem som kommer in i kyrkan. Det är vanligtvis svårt för var och en av dem. Det innebär alltid offer. Det kan innebära förföljelse. Men detta är kostnaden som villigt tas, och priset som betalas är lika verkligt som det pris som betalades av pionjärerna som korsade slätterna för mer än ett sekel sedan."¹² □

E Dale LeBaron är medlem i Timpviews andra församling i Orem Timpview stav i Utah.

SLUTNOTER

1. Citerad i Gerry Avant och John L Hart, "Many Are Still Blazing Gospel Trails", *Church News*, 24 juli 1993, s 6.
2. Läran och förbunden, officiellt tillkännagivande – 2.
3. Från 1853 till 1978 (125 år), växte kyrkans medlemsantal i Afrika till 7 712, eller med ett genomsnitt av 61,7 dop per år, med en stav och en mission i Sydafrika. Från 1978 till 1998, ökade kyrkan med 112 344 medlemmar, ett genomsnitt av 5 617 medlemmar per år, till totalt 120 056 medlemmar i 48 afrikanska nationer söder om Sahara, med 25 stavar och 12 missioner. Ökningen av medlemmar per år i Afrika under de senaste två årtiondena är 91 gånger högre än tidigare års genomsnittliga ökning per år.
4. Citerad i *Church News*, 24 juli 1993, s 6.
5. Intervju med Julius Kauli Kasue i Chyulu i Kenya, 5 juli 1992.
6. Invigningsbön av äldste James E Faust uppsänd i Nairobi i Kenya, 24 oktober 1991. Kopia i författarens ägo.
7. Intervju med Larry och Alice Brown i Nairobi i Kenya, 8 juli 1992.
8. Intervju med Byron J och Emma Rae Gilbert, juni 1993.
9. Intervju med Byron J och Emma Rae Gilbert, juni 1993.
10. Linda Leavitts personliga historia; hon verkade tillsammans med sin make som missionär i Kenya. Kopia i författarens ägo.
11. Telefonintervju med David Boucher, 24 augusti 1999.
12. Citerad i *Church News*, 24 juli 1993, s 6.

"Anden tog över"

Jill Pulsipher Jones

FOTOILLUSTRATION STEVE BUNDERSON

När en av mina söner gick i gymnasiet började han dra sig undan sin familj mer och mer. Han tyckte inte om att någon bestämde över honom. Han gick pliktskyldigt till kyrkan, men han var inte entusiastisk över evangeliet.

När han tog studenten satte han målet att tjäna pengar till en bil och till universitetet i stället för att förbereda sig för att gå på mission. Men en söndag stannade han kvar på Söndagsskolan i stället för att gå efter sakramentsmötet som han ofta hade gjort. Lektionen den dagen handlade om att gå på mission.

I sitt avskedstal före missionen läste min son ur ett brev som hans lärare i Söndagsskolan hade skrivit.

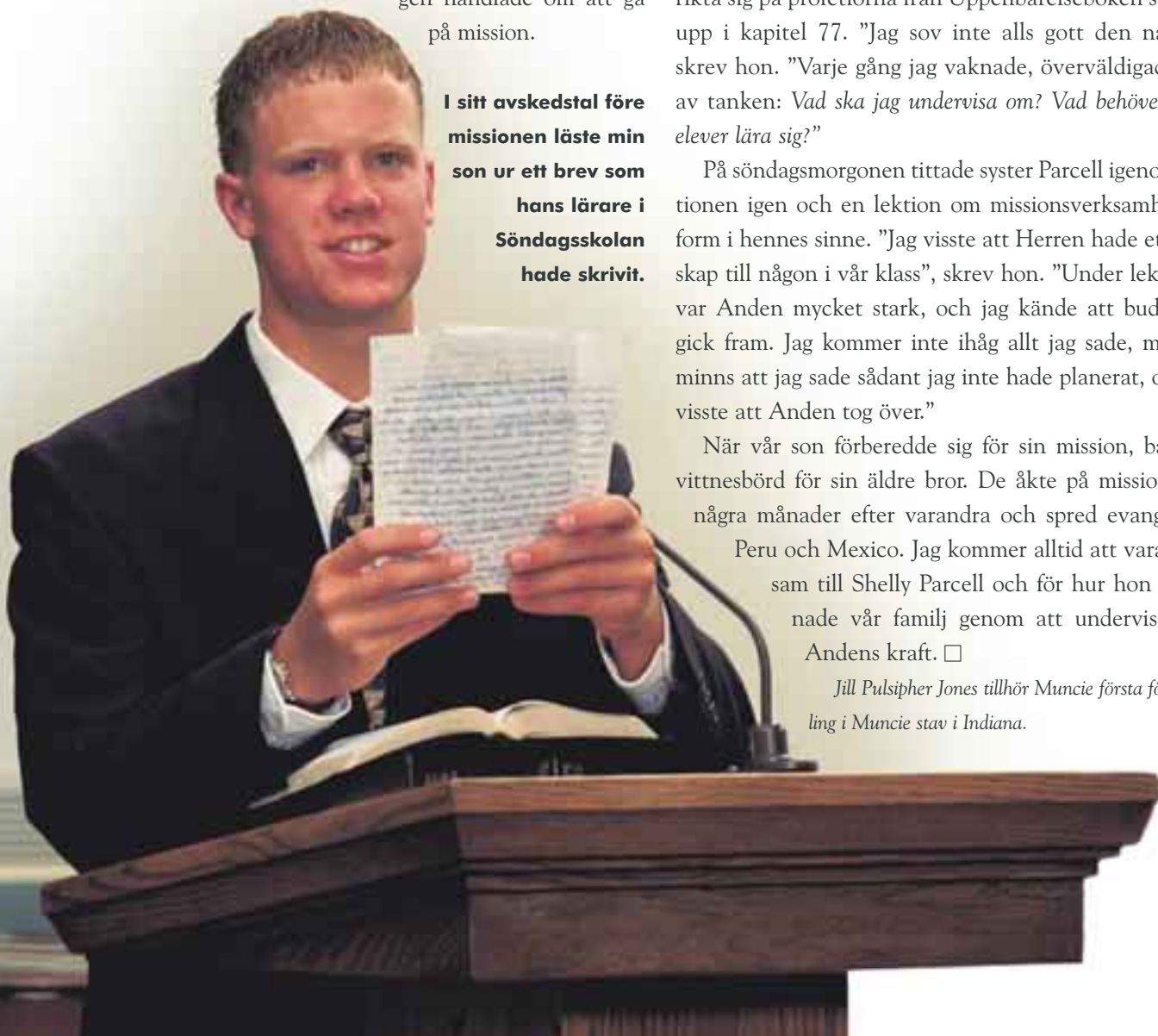
Vår son berättade senare för oss att han aldrig hade känt den Helige Anden så kraftfullt som under den lektionen. Omedelbart efter Söndagsskolan sade han till biskopen att han ville bli missionär. I sitt avskedstal ungefär ett år senare läste han ur ett brev som hans lärare i Söndagsskolan, Shelly Parcell, hade skrivit till honom när hon fick reda på vad han hade bestämt sig för.

Syster Parcell beskrev hur hon hade haft svårt att förbereda en lektion om Läran och förbunden 71–75 och 77. Hon bestämde sig på lördagskvällen för att inrikta sig på profetiorna från Uppenbarelseboken som tas upp i kapitel 77. "Jag sov inte alls gott den natten", skrev hon. "Varje gång jag vaknade, överväldigades jag av tanken: *Vad ska jag undervisa om? Vad behöver mina elever lära sig?*"

På söndagsmorgonen tittade syster Parcell igenom lektionen igen och en lektion om missionsverksamhet tog form i hennes sinne. "Jag visste att Herren hade ett budskap till någon i vår klass", skrev hon. "Under lektionen var Anden mycket stark, och jag kände att budskapet gick fram. Jag kommer inte ihåg allt jag sade, men jag minns att jag sade sådant jag inte hade planerat, och jag visste att Anden tog över."

När vår son förberedde sig för sin mission, bar han vittnesbörd för sin äldre bror. De åkte på mission bara några månader efter varandra och spred evangeliet i Peru och Mexico. Jag kommer alltid att vara tacksam till Shelly Parcell och för hur hon välsignade vår familj genom att undervisa med Andens kraft. □

Jill Pulsipher Jones tillhör Muncie första församling i Muncie stav i Indiana.

"Ta vara på varje gynnsamt tillfälle"

Vi har nu kommit en god bit in i ett nytt århundrade och ett nytt årtusende. Det är inte ovanligt i sådana samman-

hang att fundera på tidens gång. För många av oss verkar det förflutna blandas med framtiden i en otrevlig blandning av ånger och förväntan.

☛ "Jag oroar mig inte särskilt för framtiden", säger president Gordon B Hinckley, "och jag oroar mig inte så mycket för det förflutna. Det förflutna är förbi och man kan inte förändra det ... Framtiden —

man kan förutse den, men man kan inte alltid göra så mycket åt den. Det är nuet ni måste ta itu med, därför ska ni ta vara på varje gynnsamt tillfälle ni får att göra det ni borde göra" (se detta nummer, s 8). ☛ Följande erfarenheter

återspeglar visdomen i det rådet. Med mod och

tro har följande medlemmar i kyrkan gjort

vad de "borde" och använt möjligheter i nuet för att vända svagheter eller misstag i det förflutna till något positivt och att öppna sig för framtida möjligheter.

Min mentor

Joaquín Fenollar Bataller

Jag var 24 år gammal när jag träffade Julio Martínez för första gången och mycket ivrig att finna någon som kunde förklara meningen med livet för mig, någon som kunde hjälpa mig att förstå varför jag kände mig så tom

Med tiden började jag lägga märke till vissa förändringar hos Julio. Hans ögon fick en ny lyster och han blev vänligare, mindre kritisk och mer ödmjuk.

inombords. Den 87-årige Julio var precis en sådan människa. Han var utomordentligt pigg både till kropp och sinne. Han tyckte mycket om naturen och var alltid på väldigt gott humör. Vi tillbringade många sommareftermiddagar med att samtala och jag började beundra honom och hans tankar. Han var en filosof som levde efter det han lärde, och han blev min mentor.

En dag, två och ett halvt år efter det att jag hade träffat Julio, berättade han för mig att han hade blivit döpt in i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Jag var bestört. Hur kunde en man som var så vis och erfaren som han fatta ett sådant beslut? Men jag respekterade honom, så jag respekterade hans beslut. Vi fortsatte att träffas ofta, men jag brukade styra in samtalet på annat när han började tala om kyrkan.

Med tiden började jag lägga märke till vissa förändringar hos Julio.

Hans ögon fick en ny lyster och han blev vänligare, mindre kritisk och mer ödmjuk. Jag förstod inte vad som orsakade förändringarna, och jag var rädd för att förlora den goda vänskap vi redan hade. Men jag förblev oemottaglig för hans inbjudan att lära mig mer om hans kyrka.

Så jag ignorerade Herren när han kallade på mig. Jag tror att han kallar på var och en av oss, ofta genom andra människor, men vi hör bara om vi har öron till att höra — och bara om vi öppnar vårt hjärta. Herren kallade på mig flera gånger, men mitt hjärta var stängt.

Men den 20 augusti 1998 träffade jag på Julios uppmaning några av Herrens missionärer, äldsterna Martínez, Boyle och Winward. För första gången kände jag igen rösten som hade kallat på mig. Anden vittnade så att mitt hjärta uppmjukades och jag blev ödmjuk. Med tårarna rinnande nerför kinderna frågade jag mig själv om och om igen: *Hur är det möjligt att Frälsaren älskar oss så innerligt? Hur kom det sig att han gjorde vad han gjorde för oss, för mig?*

Nio dagar senare döptes jag. Tack vare Julio, min vän, vet jag nu hur mycket Jesus Kristus älskar oss och vilken gemenskap som finns i hans kyrka. Julio blev som en farfar för mig. Jag är glad att jag tack vare Herrens nåd fann hans eviga sanning.

Joaquín Fenollar Bataller tillhör Gandía gren i Valencia distrikt i Spanien.

Den gömda boken

Ruth Dorsett

Sommaren 1973 gav jag efter för en oförklarlig önskan att åka till Europa och släktforska. Det var därför två av mina barnbarn och jag hamnade i en stor gammal byggnad i Kappeln i Tyskland där vi kopierade uppteckningar.

Jag hade känt mig inspirerad att ägna min begränsade tid åt att söka efter morfar Thomsens förfäder. Byggnaden vi befann oss i innehöll Kappelns både statliga och kyrkliga uppteckningar tillbaka till 1764. Vi kunde inte tyska, men som väl var förklarade den engelsktalande arkivarien tillräckligt många termer för att vi skulle förstå uppteckningarna.

Mina barnbarn och jag arbetade så fort vi kunde för att få fram informationen jag behövde tills flickorna skulle ge sig av till England enligt våra planer. Jag kände att jag inte kunde åka än. Min önskan att släktforska på min morfars släktlinje verkade nu vara riktigt inspirerad.

Det dröjde inte länge förrän personalen vid Kappelns arkiv började förstå hur viktiga deras uppteckningar var för mig. Jag väntade vid dörren varje morgon när de öppnade, och jag tog ingen lunchpaus. De reagerade välvilligt: Inte nog med att de lät mig stanna kvar när de stängde för lunch, utan de erbjöd sig också att låsa upp en timme tidigare varje morgon. Med hänsyn till min begränsade tid

kände min tacksamhet inga gränser.

När jag hade letat igenom födslar, vigslar och begravingar tillbaka till 1764, undrade jag var jag skulle fortsätta. Jag visste att uppteckningarna före 1764 måste finnas någonstans, men var? I det ögonblicket fick jag tanken: "Du har inte letat." Något förvånad gick jag till byggnadens källarvalv och muttrade: "Var har jag inte letat?"

Några stora böcker på översta hyllan fångade min uppmärksamhet. Jag tänkte högt: *Uppteckningarna finns säkert i de där böckerna som ingen har tittat i på årtal.* För att nå dem var jag tvungen att ställa mig på nedersta hyllan. När jag sträckte ut högerhanden efter en av de stora böckerna, höll jag fast mig med vänsterhanden i en fördjupning i hyllan och kände något där. När jag hade tagit ner den stora boken från översta hyllan tittade jag efter vad det var jag hade känt med vänsterhanden. Det visade sig vara en mycket mindre bok. Utsidan hade samma färg som hyllan, en oansenlig mörkbeige färg. Jag öppnade boken. Gammal frakturstil täckte sidorna. Vad var det för bok?

Jag tittade i slutet där skrivstilen var modernare och fann namnet på ett barn till några föräldrar vars uppteckningar jag redan hade gått igenom så långt tillbaka jag kunde — till 1765. Jag såg nu på uppteckningarna om ett äldre barn som hade fötts av samma föräldrar 1763.

När jag hade tagit ner den stora boken från översta hyllan tittade jag efter vad det var jag hade känt med vänsterhanden. Det visade sig vara en mycket mindre bok.

Jag vågade knappt hoppas, men så fort personalen kom tillbaka från lunch tog jag boken till arkivarien. Efter en liten diskussion berättade han för mig att boken faktiskt var just vad jag hade trott — en uppteckning över dop i Kappeln ända tillbaka till mitten av 1600-talet. "Detta är uppteckningen från Kappeln, men vi har aldrig

sett den här förr", sade han.

Jag ordnade med personalen att få boken kopierad. De 101 bladen jag fick gav mig många namn som min familj och jag senare skickade in för tempelarbete. Papperskopior och en mikrofilm av boken finns nu på Släkthistoriska biblioteket i Salt Lake City.

Jag är tacksam för den hjälp som Herren ger dem som uppriktigt söker sina förfäder. Denna erfarenhet bekräftade visheten i skriftstället: "Förtrösta på Herren av allt ditt hjärta, och förlita dig inte på ditt förstånd. På alla dina vägar må du tänka på honom,

så skall han göra dina stigar jämna" (Ordspråksboken 3:5–6).

Ruth Dorsett tillhör Bloomington Hills andra församling i Bloomington Hills stav i S:t George i Utah.

Ingen orsak att vara rädd

Betina Beatriz Salvatierra de Sánchez

Jag blev ombedd att hålla tal på sakramentsmötet om vikten av standardverken i mitt liv. Jag tackade gärna ja till uppgiften även om jag är lite blyg och blir nervös när jag står framför människor. Jag var tacksam för att tala om det ämnet eftersom jag har ett starkt vittnesbörd om skrifterna.

Under lång tid har jag studerat skrifterna varje dag, precis som våra profeter har bett oss att göra. När jag gör det känner jag stor glädje. Jag vet att det jag läser i standardverken är Guds ord.

Jag skriver också dagbok. Missionärerna lärde mig att göra det, och jag anser att det också är värdefullt. Varje dag skriver jag ner mina erfarenheter och de framsteg som jag gjort. När jag tackade ja till att tala kände jag mig trygg i vetskapen om att jag kunde finna något i min dagbok som jag kunde använda i talet.

Eftersom jag var så nervös arbetade jag hårt hela veckan med att förbereda talet och be om vägledning. Jag ville att mina ord skulle röra vid mina syskons hjärtan.

Till slut var det söndag. Jag

darrade lite när jag gick fram till talarstolen. När jag talade märkte jag att medlemmarna lyssnade nogga. Jag hade aldrig känt mig så lugn eller talat så obehindrat. En härlig anda fyllde mig, nästan som en brinnande känsla (se L&F 9:8). Det var underbart att hålla talet. Jag visste att vår himmelske Fader hade välsignat mig med sin Ande.

När jag tänkte på händelsen efteråt insåg jag att jag kanske hade välsignats med Anden på grund av att jag hade förberett talet så flitigt och hade sökt Herrens ledning. Eftersom jag var förberedd, fanns det ingen orsak att vara rädd (se L&F 38:30).

Jag insåg också att om vi tillitsfullt förbereder oss för något som verkar så litet som ett tal, kan vi också förbereda oss för det som är större, och

vara trygga i vetskapen om att Herren kommer att hjälpa oss.

Betina Beatriz Salvatierra de Sánchez tillhör Godoy Cruz centrala församling i Godoy Cruz stav i Argentina.

Överlåt resten åt Herren

Rondie S Rudolph

Mamma!" Det gälla ropet fick mig att rycka till.

Vad är det nu? tänkte jag. Barnen hade lagt sig och jag skulle precis börja med mina kvällssysslor. Min make var på ett sent möte.

Jag gick uppför trappan medan jag samlade krafter inför vad jag trodde var ännu ett syskongräl, och fann mitt yngsta barn, Michaela, med rödgråta ögon. "Mamma, jag har ont i örat".

Å nej, tänkte jag. *Varför händer sådant här alltid på kvällen?* Jag tyckte

inte att jag hade råd att åka till akuten för en öroninflammation, så jag använde alla huskurer jag kände till och stoppade om henne. "Försök sova nu", sade jag. "Jag ringer doktorn i morgon så snart de öppnar."

Väl nere igen kände jag mig orolig och kunde inte koncentrera mig. Jag gick till köket och började halvhjärtat torka av bänkskivorna. Sedan slängde jag plötsligt ner trasan. Jag gick tillbaka till övervåningen för att titta till Michaela, och jag gick försiktigt ifall hon sov. Jag stannade halvvägs upp. Genom den öppna

"Det gör ont, mamma", sade min dotter. Hennes vanliga smilgrop var borta. Hennes ansikte var blekt. Trötthet och smärta hade målat mörka ringar under ögonen på henne.

dörren på övervåningen kunde jag höra snyftningar.

Jag stod inte ut. Jag kunde inte bara stå bredvid, hjälplös, när mitt barn led. Jag sjönk ner på trappan med tårarna rinnande nerför ansiktet. Jag bad. Jag vädjade. Jag darrade medan jag sade till Herren att jag skulle göra allt jag kunde för att hjälpa min dotter och sedan skulle jag överlåta resten åt honom. Efter det att jag hade tagit några djupa andetag, gick jag upp för resten av trappan, satte mig på min dotters säng och strök hennes fuktiga hår.

"Det gör ont, mamma." Hennes vanliga smilgrop var borta. Hennes ansikte var blekt. Trötthet och smärta hade målat mörka ringar under ögonen på henne.

Jag bestämde mig för att jag inte skulle vänta tills min make kom hem. Jag tog risken att framstå som en småhysterisk och överbeskyddande mamma. "Ska jag ringa hemlärarna?"

Michaela nickade.

Jag ringde men kände mig lite generad. När jag frågade vår hemlärare om han ville ge Michaela en välsignelse, svarade han: "Javisst." En kort stund senare kom han, leende, som om det var det bästa han visste att köra hemifrån sent på kvällen.

När han gav henne välsignelsen kände jag hoppet lätta mitt tunga hjärta. Jag tackade honom när han gick och lade sedan Michaela igen. Hon somnade på ett par minuter.

Nästa morgon verkade hon så mycket bättre att jag var frestad att

inte ringa barnläkaren. Men jag hade lovat Herren att jag skulle göra allt jag kunde.

Senare samma morgon tittade jag noga på när doktorn undersökte Michaelas öra och sade: "Du sov inte mycket i natt, eller hur?" Det var egentligen ingen fråga utan ett påstående.

"Hon sov hela natten", sade jag.

Jag lade doktors förvånade ansiktsuttryck på minnet.

Jag visste att vi hade haft vårt eget lilla underverk. Inga hav delades, inga spetälska blev botade, inga döda uppväckta. Det hade helt enkelt varit en natt av frid, utan smärta, för en liten flicka.

För mig räckte det.

Rondie S Rudolph tillhör Louisvilles första församling i Boulders stav i Colorado i USA.

Den putsade vigselringen

Ke Te-kuang

När min blivande hustru och jag förberedde oss för att gifta oss, började vi leta efter vigselringar som skulle symbolisera vår förening. Inga vi tittade på kändes rätt tills vi bestämde oss för att ha VDR-ringar. Vi trodde att de ringarna skulle påminna oss om att alltid välja det rätta och att fostra våra barn i rättfärdighet.

En dag, strax innan vi skulle gifta oss, märkte jag att min ring hade mist glansen. Jag frågade flera personer vad jag skulle göra och fick som svar att jag skulle putsa den med sådant

som tandkräm, fin bomull och fett. Jag provade allt. Inget fungerade. Till slut gav jag upp, även om det störde mig att ringen inte glänste längre.

När vi hade gift oss verkade livet bli mer komplicerat. Jag blev så upptagen av arbetet och av ämbeten i kyrkan att min hustru blev ensam om att sköta de flesta göromålen i hemmet. Steg för steg ebbade den glada känslan i vårt hem ut. Vi visste inte riktigt varför förändringen hade inträffat eller hur vi skulle lösa våra problem, så vi bad om vägledning.

Så småningom föddes vår förste son. Min hustru ägnade mycket tid åt att ta hand om honom. Jag var tacksam för allt hon gjorde och bestämde att jag skulle göra det till min uppgift att handtvätta blöjorna.

Flera veckor efter det att jag hade börjat tvätta blöjorna, blev jag förvånad över att se att min vigselring hade fått tillbaka lyster. Det gick upp för mig att den dagliga blöjtvätten hade åstadkommit vad inga av de rekommenderade putsmetoderna kunde göra.

Jag insåg också att eftersom jag hade varit så upptagen av plikter utanför hemmet, hade jag misskött mina viktigaste plikter som make och far. Precis som min ring hade vårt äktenskap förlorat sin lyster. Men när jag valde det rätta — som min ring föreslog — och gjorde familjen till min främsta prioritet, började båda att glänsa igen. □

Ke Te-kuang tillhör Ping Tungs gren i Ping Tungs distrikt i Taiwan.

BESÖKAREN

*När Mikael besökte min klass,
fick han en häpnadsväckande fråga.*

Ken Merrell

När jag förberedde mig för att gå på mission kallade min biskop mig att undervisa Solstrålarna. Inte förrän jag hade tjänat barnen i en sådan enkel uppgift lärde jag mig att älska andra mer än mig själv. Med tiden och genom att utöva tålamod lärde jag mig att hålla de sju barnen på deras platser och fick dem att lyssna på en enkel lektion.

En dag inbjöd jag Mikael* att komma till kyrkan och besöka min klass. Mikael var i min ålder men hade slutat gå i kyrkan helt när han var tolv år. Vi hade fortsatt att vara vänner under åren när jag hade verkat som president i diakonernas och lärarnas kvorum och som förste assistent till biskopen i prästernas kvorum. Han hade varit ämnet för många vänskapskontaktande samtal och fanns ofta i mina böner. Emellanåt tackade Mikael ja till mina inbjudningar att komma till en aktivitet. Det förvånade mig alltid när han sade ja, så jag fortsatte inbjuda honom.

Jag minns inte när jag inbjöd honom till min primärklass, men en dag kom han. På den tiden hade Mikael långt, svart hår och skägg.

"Jag vill presentera min vän Mikael för er", sade jag som inledning på lektionen. "Han är här på besök i dag."

Mikael satte sig bredvid mig längst fram. Barnen satt i en halvcirkel runt oss med ögonen på Mikael. De var mycket tystare än vanligt. Det hade gått ungefär fem eller sex minuter av lektionen när en liten pojke reste sig upp från stolen och gick tvärs över rummet och ställde sig mitt för min vän. Han var tyst ett ögonblick och klättrade sedan upp i Mikaelns knä. Jag såg på dem medan jag fortsatte med lektionen.

Pojken stirrade på Mikaelns ansikte. Mikael kände sig olustig men avbröt inte lektionen eller körde bort pojken.

De andra barnen såg på Mikael och pojken ett par minuter.

Sedan klättrade en av flickorna ner från stolen och gick fram till Mikael. Jag var mycket nyfiken på hur Mikael skulle reagera, så jag bad inte de båda barnen att gå och sätta sig igen. Flickan stod med handen på Mikaelns knä och tittade honom i ansiktet.

Då hände det. Pojken i Mikaelns knä sträckte upp båda händerna och vände Mikaelns ansikte mot sig. Jag avbröt lektionen för att se vad som skulle hända.

Med ett barns oskyldighet sade han till Mikael: "Är du Jesus?"

Mikael såg helt förbluffad ut. När jag tittade på barnens ansikten verkade det som om alla hade velat ställa samma fråga.

Mikael tittade på mig som för att fråga: *Hjälp, vad ska jag säga?*

Jag hjälpte honom. "Nej, det är inte Jesus. Det är hans bror."

Mikael tittade chockerad på mig.

Utan att tveka sträckte pojken i Mikaelns knä på sig och slog armarna om Mikaelns hals. "Det märks", sade han när han kramade Mikael.

De andra barnen log och nickade instämmande när deras fråga besvarades. Mikael blinkade bort några tårar som reaktion på den kärlek han kände från denne lille Solstråle. Lektionen fortsatte, men den dagen var det ett treårigt barn som undervisade mest.

Mikael ägnade mer än ett år åt att förbereda sig för att verka som heltidsmissionär. Det var spännande att få reda på att han åkte på mission ett par månader innan jag kom tillbaka. När jag tänker på Solstrålarna, tänker jag på skriftstället i Matteusevangeliet 18:5: "Och den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig." □

Ken Merrell tillhör Lakeviews sjätte församling i Lakeviews stav i Orem i Utah.

*Namnet är ändrat.

Hur man använder *Liahona* november 2001

LEKTIONSFÖRSLAG

■ "Pornografi — den dödliga smittbäraren", s 2: Diskutera de tre stegen i president Thomas S Monsons krigsplan för att bekämpa pornografin. Vilka konkreta åtgärder kan ni vidta för hjälpa till att eliminera denna ondska?

■ "Återvänd med heder", s 10: Äldste Robert D Hales tar upp flera redskap som piloter kan använda för att ta sig hem i säkerhet. Jämför dessa instrument med de andliga motsvarigheter som vi kan använda som hjälp att komma hem i säkerhet till vårt himmelska hem.

■ "En hyllning till ungdomen", s 25: Varför bildade Brigham Young *Retrenchment Society*? Vilka av världens inflytelser bör vi undvika i vår tid?

■ "Sade fröken att jag fick?" sidan LS14: Lydnad räddar inte alltid våra liv bokstavligen, men räddar oss andligen och leder oss till evigt liv. Diskutera några av buden som Herren har gett oss för att bevara oss andligen.

FOTOILLUSTRATION CRAIG DIMOND

FÖLJ PROFETEN

President Gordon B Hinckley har uppmuntrat ungdomarna att vara tacksamma, skärpta, rena, trogna, ödmjuka och bedjande (se "En profets råd till och förbön för ungdomar", *Liahona*, april 2001, s 30). Hur har hans råd hjälpt dig?

Skicka berättelser och erfarenheter till *Following the Prophet*, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller e-posta till CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Uppge ditt fullständiga namn, din ålder, adress, ditt telefonnummer samt församling och stav (eller gren och distrikt).

ÄMNET I DET HÄR NUMRET

Aktivera	28
Berättelser ur Nya testamentet	LS8, LS10
Besökslärare	24
Bota sjuka	40
Den Helige Anden	39, LS14
Familjens hemafton	48
Familjerelationer	40, LS4
Frestelser	7
Förbund	10, 16
Förordningar	10, 16
Heder	10
Hemlärare	6, 28
Jesus Kristus	46, LS8, LS10
Kyrkans historia	25, LS2
Lydnad	7, 10, LS7, LS12, LS14
Missionsarbete	39
Mod	28, 40
Musik	24
Normer	31
Omvändelse till kyrkan	32, 40
Pionjärer	32
Pornografi	2
Primär	LS12
Profeter	8, 25, LS7, LS12
Renhet	2, 7
Skriftstudier	LS2
Släktforskning	40
Tempel och tempeltjänst	8
Tro	32
Undervisning	39, 46, 48
Ungdomar	25
Visdomsordet	31
Världsomfattande kyrka	32, LS4

Lilla Stjärnan

FÖR BARNEN I JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ■ NOVEMBER 2001

Påse för berättelser ur Läran och förbunden

Corliss Clayton

När du vill spela det här spelet med berättelser ur skrifterna tar du ur de här två sidorna ur tidningen. Limma bildkortet på tunn kartong, klipp ut dem och lägg dem i en liten, kraftig påse. Be den första deltagaren att dra ett kort ur påsen och beskriva vilken berättelse ur Läran och förbunden eller kyrkans historia som kortet påminner honom eller henne om. Inga svar är fel, men spelaren måste förklara varför kortet påminner honom eller henne om just den principen eller berättelsen. Till exempel kan kortet

med "fängelse" påminna om Joseph Smith i Liberty-fängelset eller om andefängelset. Om spelaren inte kan komma på någon berättelse kan de andra spelarna hjälpa till. Turas om att dra kort tills påsen är

tom. För att utöka spelet kan man använda korten för berättelser ur Gamla testamentet (se *Lilla stjärnan*, oktober 1998, s 13), Nya testamentet (se *Lilla stjärnan*, oktober 1999, s 12–13) och Mormons bok (se *Lilla stjärnan*, oktober 2000, s 2–3). Berätta historier från de skrifterna också. □

ADAM

JACKSON COUNTY

ÄKTENSKAP

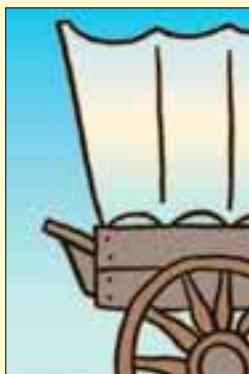
FATTIGA

SÅNG

MARTYR

VAGN

BARN

TJÄNARE

VITTNEN

SYN

DÖDEN

**Högpräst
Äldste
Präst
Lärare
Diakon**

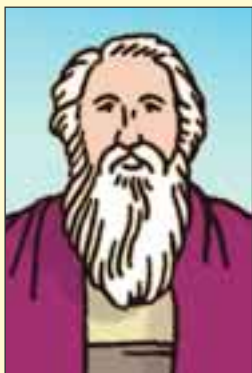
PRÄSTADÖMET

BONING

TEMPEL

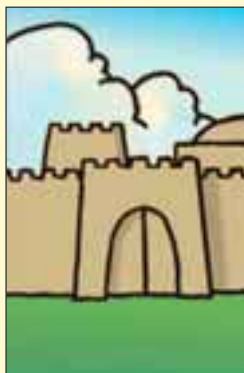
PROFET

FÄNGELSE

KRISTI ANDRA ANKOMST

JERUSALEM

CELESTIAL HÄRLIGHET

TERRESTRIAL HÄRLIGHET

TIONDE

VISDOMSORDET

TELESTIAL HÄRLIGHET

LÄRAN OCH FÖRBUNDEN

SION

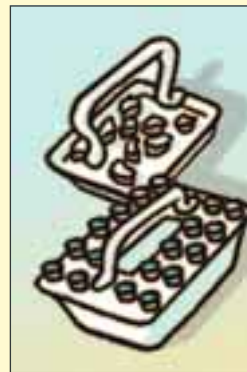
VITNESBÖRD

DOP

JOSEPH SMITH

SAKRAMENTET

NYA VÄNNER

Cho Kwang-Jin och Cho Young-Jin

från Pusan i Korea

Melvin Leavitt

FOTO FÖRFATTAREN

Robotar är mäktiga och kan verkligen slåss och göra stor skada", förklarar Cho Young-Jin, 8 år gammal. "Men mina robotar kommer att vara annorlunda. Mina robotar ska hjälpa människor."

Young-Jin tycker mycket om att rita och vill bli serietecknare eller göra tecknad film om robotar när han blir stor. Han är nydöpt och har bestämt att hans kraftfulla maskiner inte ska inspirera till våld eller hat.

Young-Jin är familjens äldste son, vilket är ett viktigt ansvar i den koreanska kulturen. Han hjälper villigt sina yngre syskon, och han är lydig. När hans far, Boong-Jae, bad honom att bli mer vördnadsfull på sakramentsmötet genom att skriva ner vad varje tal handlade om, gjorde han det.

Kwang-Jin är Young-Jins tvillingbror och är född några minuter senare. Han är glad och bekymmerslös och tycker om att skratta och har många vänner. Kwang-Jin vill bli vetenskapsman när han blir stor. Han tycker

också om att leka med modellera och vill att hans pappa ska lära honom taekwondo, en koreansk kampsport. Han har bra sångröst och tycker mycket om att sjunga primärsånger.

Tvillingarna har tre bröder och två systrar. Kyu-Jin, en söt sjuårig flicka, är mycket intelligent och duktig i skolan. Hon tycker om att sjunga och ta hand om sina yngre syskon.

Jon-Jin, 5 år, är en omtänksam pojke som ofta räknar sina syskon för att se till att ingen saknas.

Wi-Jin, 3 år, är en energisk pojke som vet precis vad han vill, särskilt om det rör sig om den goda mat som hans mamma, Hwasoon, är så bra på att laga. Wi-Jin tycker om att göra små presenter som han ger sina föräldrar.

Du-Jin, 2 år, är ett snällt barn som älskar sin pappa.

Sol-Jin, 7 månader, tycker om att rida på sin pappas knä och att kramas.

Tvillingarna tycker om baseball, fotboll, dataspel, läsning och lite TV-tittande. Familjen tycker särskilt mycket om att samlas på mattan i vardagsrummet för att spela ett spel som heter *yut no ri*. Varje spelare kastar i tur och ordning fyra stickor på en matta. Hur man får flytta sina pjäser runt spelbordet avgörs av hur stickorna hamnar.

Young-Jin och Kwang-Jin går i skolan sex dagar i veckan. Varje dag efter skolan går de på en datakurs i en timme. De tar också pianolektioner tillsammans.

Innan man kommer in i ett koreanskt hem tar man av sig skorna och ställer dem vid dörren. Det är Kwang-Jins syssla att ställa skorna fint. Han ansvarar

1. Young-Jin och Kwang-Jin tillhör en familj som älskar varandra mycket.

2. Young-Jin ritar en av sina snälla och hjälpsamma robotar.

3. Broder Cho lär Young-Jin och Kwang-Jin taekwondo.

4. Yut no ri är ett av familjen Chos favoritspel.

också för att hålla ordning på barnens leksaker. Young-Jin hjälper till att städa vardagsrummet och hålla ordning på videobanden. Alla barn som är gamla nog städar sina egna rum.

Familjebön morgon och kväll, skriftstudier på morgnarna, hemafton och personliga böner är naturliga delar av familjen Chos liv. På en hemaftonslektion om de kloka och oförståndiga brudtärnorna gjorde de oljebehållare att hänga på väggarna som påminnelse om att vara förberedda.

Broder och syster Cho gick båda på heltidsmission, och deras barn är ivriga att följa i deras fotspår. De tränar sig redan. Både Young-Jin och Kwang-Jin har bjudit in en kamrat till ett möte i kyrkan.

Barnen tror på bönen kraft. De har sett hur det fungerar. En gång innan de skulle på utflykt bad de om beskydd. Den dagen var de med om en liten olycka, men ingen skadades. De kände att vår himmelske Fader hade beskyddat dem.

Koreanska familjer har god sammanhållning och firar många högtider tillsammans, såsom en särskild Barnens dag. En av familjen Chos favorithögtider är mån-nyåret. En annan omtyckt högtid är Ch'usok, en tacksägelsefest som markerar att skördetiden börjar. Den firas med läckra traditionella maträtter.

Familjen Cho bor nära Japanska havet i Pusan, Koreas andra stad. Enligt en legend om Pusan ville en gång för länge sedan både höga, gröna kullar och en stor stad bo på samma vackra plats vid havet. Det slutade med att de samsades!

Ibland följer familjen Cho någon av kullarna till Pusans stränder för att spela baseboll, utforska tidvattensgropar och bygga sandslott. Efteråt går de kanske till en snabbmatsrestaurang för att äta utländsk mat, såsom pizza, stekt kyckling eller hamburgare.

I familjen Cho kan barnen ha roligt och vara sig själva medan de växer upp till de män och kvinnor de drömmer om att bli. De vägleds av äkta kärlek och Frälsarens kärleksfulla lärdomar. Deras familj skulle kunna inspirera till skapandet av den allra vänligaste sortens robotar. □

TRYGGHET I RÅD

Äldste Henry B Eyring i de tolv apostlarnas kворum

När motsättningarna blev stora i norra Missouri på hösten 1838 ville profeten Joseph Smith att alla heliga skulle samlas i Far West för att få beskydd. Många befann sig på isolerade bondgårdar eller på utspridda nybyggarområden. Han gav särskilt råd till Jacob Haun, grundare till ett litet nybyggsamhälle som hette "Haun's Mill". En uppteckning från den tiden lyder: "Broder Joseph hade skickat bud till Haun, som ägde

kvarten, att informera bröderna som bodde där att ge sig av och komma till Far West, men Mr Haun framförde inte budskapet" (Philo Dibble, "Early Scenes in Church History", i *Four Faith Promoting Classics* [1968], s 90).

Senare skrev profeten Joseph: "Ända tills nu har Gud givit mig visdom att rädda de människor som lyssnade till råd. Ingen har någonsin blivit dödad som [har följt] mitt råd" (*History of the Church*, 5:137). Sedan skrev profeten ner den sorgliga sanningen att oskyldiga liv kunde ha räddats från pöbelns attack vid Haun's Mill, om hans råd hade mottagits och följts.

Varje gång i livet när jag har valt att skjuta upp att följa inspirerade råd eller har beslutat mig för att jag var ett undantag, har jag kommit till insikt om att jag har försatt mig själv i fara. Varje gång jag har lyssnat på profeternas råd, känt bekräftelse på dem

i bön och sedan följt dem, har jag märkt att jag har valt tryggheten. Längs vägen har jag funnit att den varit utstakad för mig och att ojämnheterna hade jämnats till. Gud ledde mig i säkerhet längs en stig som var banad med kärleksfull omsorg. □

Anpassat från ett tal på generalkonferensen i april 1997.

JESUS GÅR PÅ VATTNET

ILLUSTRATIONER PAUL MANN

En gång när Jesus gick upp på ett berg för att be, gav sig hans lärjungar ut i en båt på Galileiska sjön. Det började blåsa mycket och vågorna blev höga.

Matteus 14:22–24

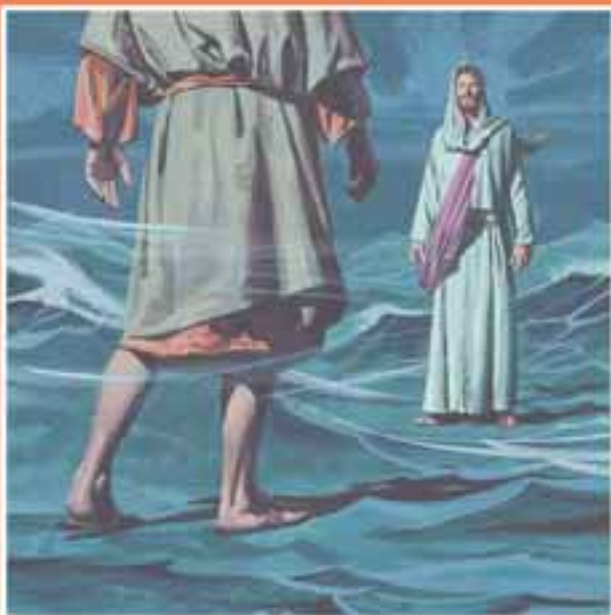
Jesus kom ner till sjön på kvällen. Han gick på vattnet för att komma ut till båten.

Matteus 14:25

Lärjungarna såg honom gå på vattnet och blev rädda. De trodde han var en ande. Han sade till dem: "Lugn, det är jag. Var inte rädda."

Matteus 14:26–27

Petrus ville också gå på vattnet. Jesus bad Petrus att gå till honom, så Petrus klev ur båten och började gå på vattnet mot Frälsaren.

Matteus 14:28–29

Eftersom det blåste så mycket och vågorna var höga, blev Petrus rädd. Han började sjunka ner i vattnet och ropade att Jesus skulle rädda honom.

Matteus 14:30

Frälsaren tog Petrus hand. Han frågade Petrus varför han var rädd och varför han inte hade större tro.

Matteus 14:31

När Jesus och Petrus kom till båten slutade det storma. Sedan tillbad alla lärjungarna Frälsaren. De förstod att han var Guds Son.

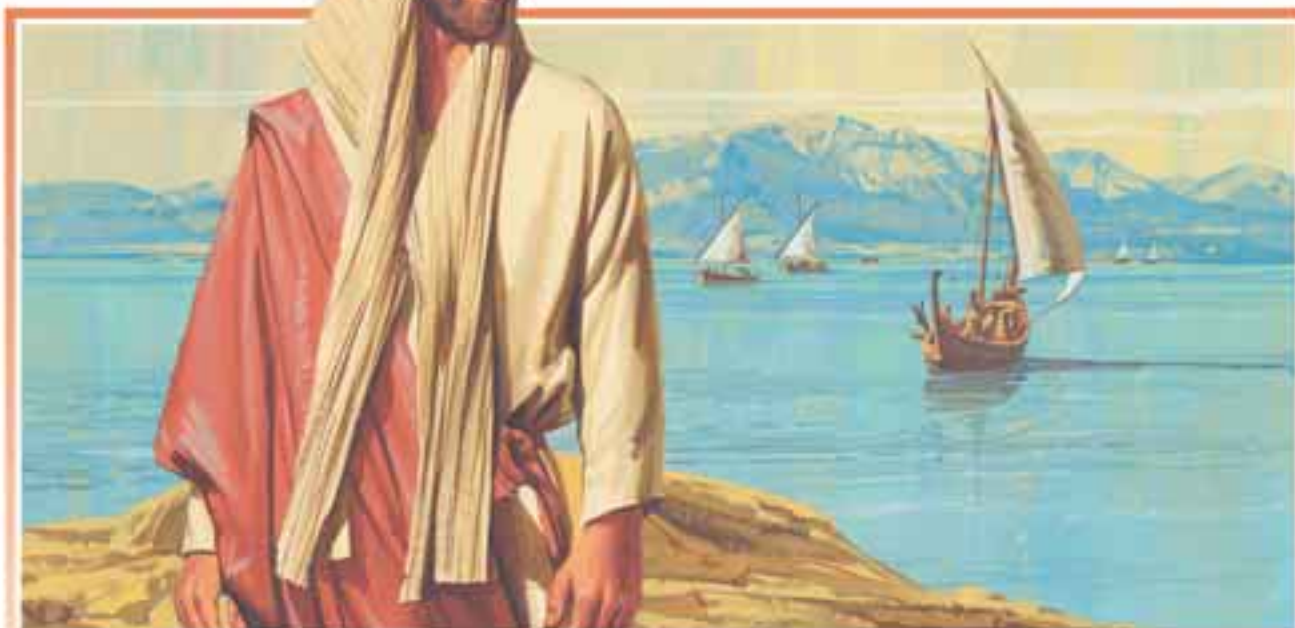
Matteus 14:32–33

LIVETS BRÖD

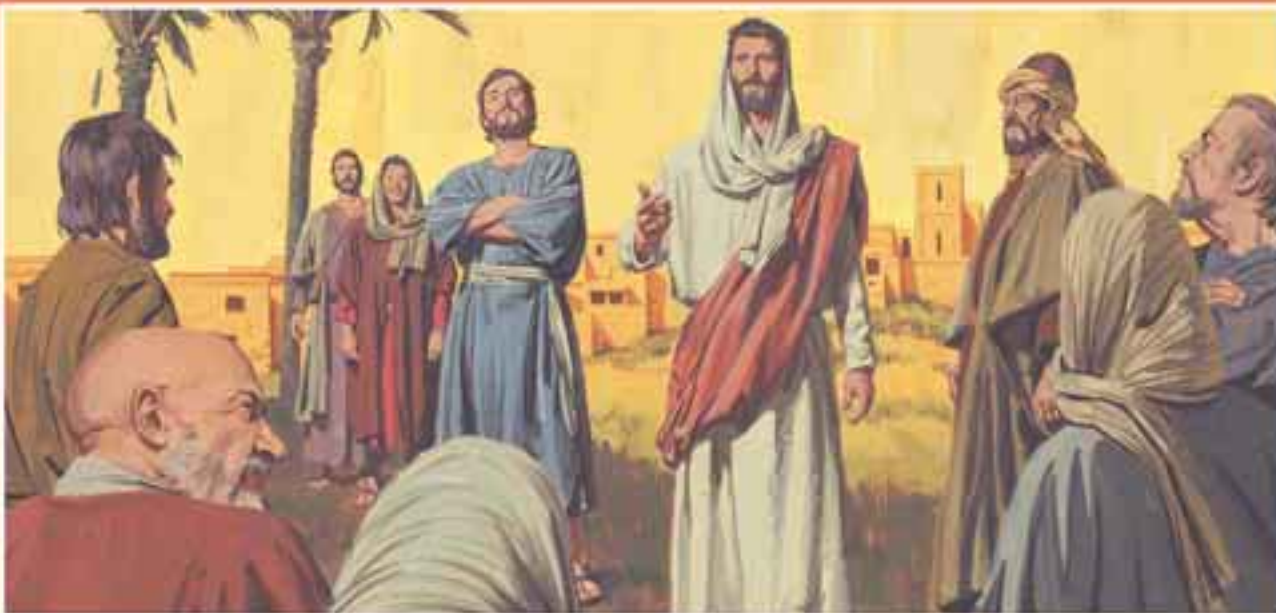
Dagen efter det att 5 000 personer hade blivit mätta av fem bröd och två små fiskar, försökte människorna hitta Jesus. De gav sig ut i båtar och följde honom till Kafarnaum.

Johannes 6:22, 24

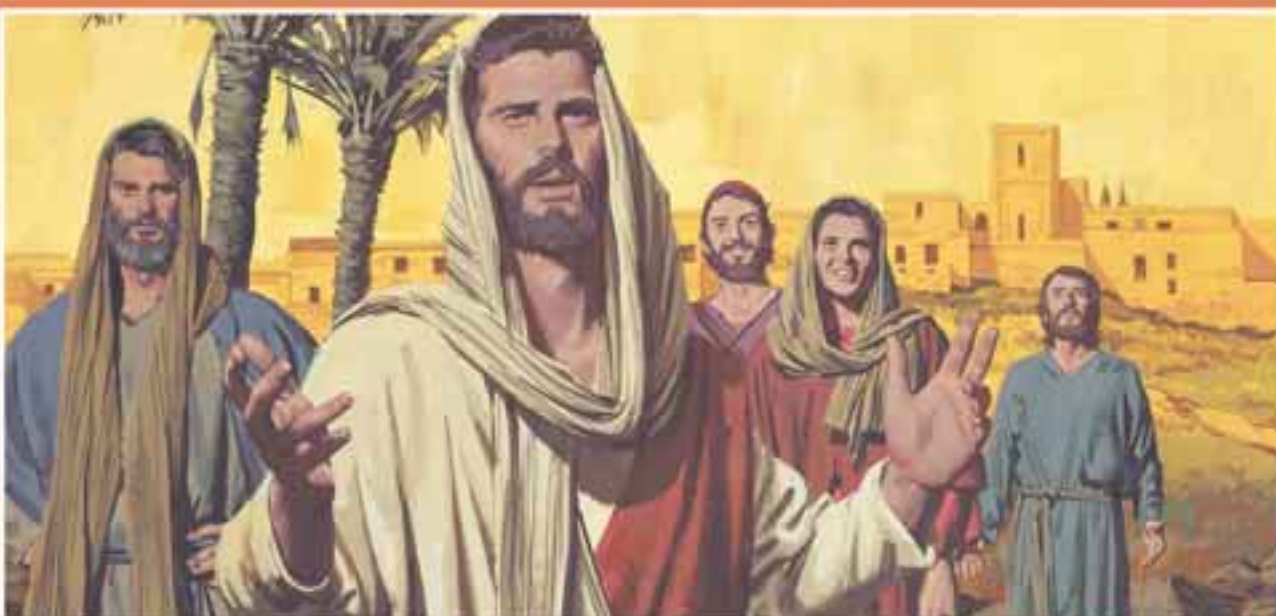
Jesus visste att de hade kommit bara för att de ville att han skulle ge dem mat igen.

Johannes 6:26

Han lärde dem att bröd skulle hålla dem vid liv ett tag, men att det fanns en annan sorts bröd de borde leta efter — det eviga livets bröd. Han berättade för dem att han är det brödet.

Johannes 6:27, 30–35

Han lärde dem att han skulle offra sitt liv för dem. Om de följde honom och trodde på honom — Livets Bröd — skulle de få evigt liv.

Johannes 6:47–51

Profeten säger till oss

Diane S Nichols

”Sannerligen, Herren, Herren gör alls ingenting utan att ha uppenbarat sitt råd för sina tjänare profeterna” (Amos 3:7).

Tänk på några människor som du älskar. Skulle du vilja att de fick veta när något underbart skulle hända? Skulle du varna dem för sådant som skulle kunna skada dem?

Vår himmelske Fader älskar oss mycket. Han vill att vi ska veta vad vi kan göra för att bli lyckliga och komma tillbaka till honom en dag. Därför kallar han profeter att tala i hans ställe på jorden.

I skrifterna läser vi om profeter som sade till folket vad Herren ville att de skulle veta och göra. En del lyssnade, lydde och blev välsignade. Andra gjorde inte det och de fick inte lika lyckliga liv.

Noa, en profet i Gamla testamentet, varnade folket och sade att de skulle omvända sig. Det var bara hans familj som lyssnade och lydde. Eftersom de gjorde det var de trygga ombord på arken när syndafloden kom.

Josef, som såldes till Egypten av sina bröder, bad Farao att spara mat i sju år eftersom det skulle bli hungersnöd. Farao lyssnade och gjorde det, och folket i Egypten hade mat.

Abinadi, en profet i Mormons bok, sade till den ogudaktige kung Noah och hans folk att de måste omvända sig. Alma lyssnade och lydde. Han undervisade också andra om evangeliet. Deras liv blev lyckligare för att de följde profeten. De som inte lyssnade dog eller togs till fånga.

Vår himmelske Fader har sänt president Gordon B Hinckley för att undervisa och vägleda oss i dag. Vi kan välja om vi vill lyssna på hans ord eller inte och om vi vill lyda de råd han ger oss. Om vi lyssnar och lyder kommer våra liv att bli lyckligare, vi blir tryggare och en dag får vi återvända och bo hos vår himmelske Fader.

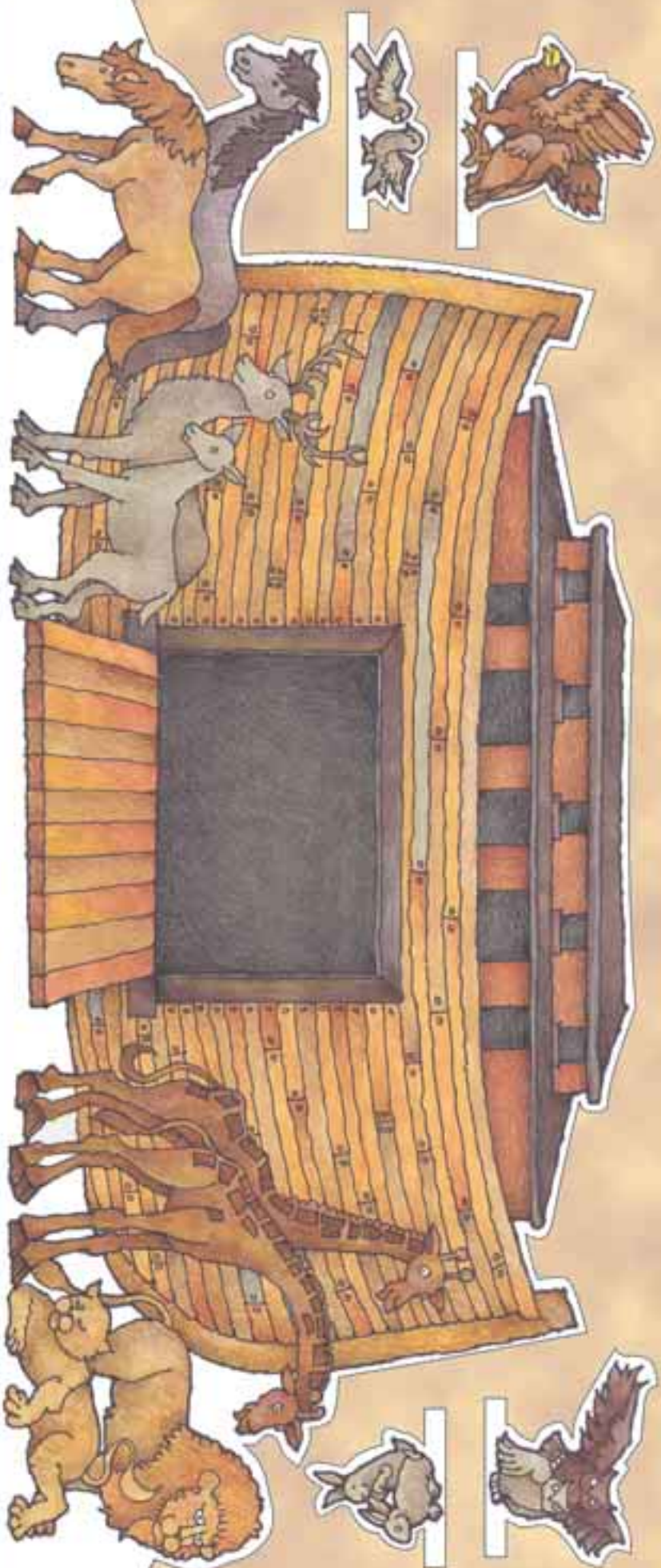
Instruktioner

Klistra upp sidan 13 på tjockt papper. Klipp ut figurerna. Använd figurerna på familjens hemafton för att berätta historien om Noa som varnade folket och sade att de skulle omvända sig, och hur han byggde arken och samlade sin familj och djuren i arken. Förklara att Noas familj var trygg eftersom de följde profetens råd (se 1 Mos 6:9–7:10; 7:17–8:22; Moses 8:18, 23–24).

Förslag till samlingsstunden

1. Välj flera berättelser ur skrifterna där profeter profeterar eller leder folket enligt Guds vilja. Dela in barnen i grupper och be en vuxen berätta en berättelse för varje grupp och hjälpa barnen att rita bilder som hjälp att återberätta den. Tänkbara historier: Josef ber Farao att spara säd (se 1 Mos 41); Mose leder Israels barn ut ur fångenskapen (se 2 Mos 14); lamaniten Samuel profeterar om Jesus Kristus (se Helaman 14; 3 Nephi 1:19–21); Brigham Young leder de heliga till Saltsjöddalen (se L&F 136). Be grupperna återge sina berättelser. Sjung en sång eller psalm som handlar om en princip som varje grupps profet undervisade om.

2. Lägg föremål eller bilder på sådant som tiondet hjälper till att betala för i en låda (till exempel: tempel, psalmböcker, tavelkritor och taveludd, lektionsböcker, möteshus och så vidare). Läs Malaki 3:10. Förklara att Malaki lärde folket att om de betalade sitt tionde, så skulle Herren välsigna dem. Berätta historien om president Lorenzo Snow som lärde folket att betala tionde (se lektionsboken Primär 5, lektion 45). Ge 10 barn ett äpple eller annan frukt och be dem hålla upp dem som om de var träd eller buskar. Be ett annat barn att ”plocka” frukten. Fråga hur mycket frukt de ska betala i tionde. Förklara att tionde brukar betalas med pengar, men under pionjärtiden betalade många tionde med varor som de odlade. Visa en tiondelapp och ett kuvert. Förklara att vi fyller i en lapp, lägger den och vårt tionde i kuvertet och ger det till biskopen, grenspresidenten eller hans rådgivare. De skickar det till kyrkans huvudkontor, där det används till mycket. Be barnen välja föremål eller bilder ur lådan. Vittna om välsignelserna som kommer av att betala tionde. □

"Sade fröken att jag fick?"

Janine Mickelson, berättat för Sheila Kindred

ILLUSTRATIONER BRAD TEARE

Artonåriga Annie Smith virade halsduken hårdare runt halsen och såg sig om på järnvägsbron som hon och hennes elever precis hade gått över.

Eleverna var från hennes skola i Porterville i Utah, en skola med bara en enda klass. Eleverna var i alla möjliga åldrar. En del var till och med äldre än hon själv. Hon var glad att se att de äldre hjälpte de yngre längs spåren. Det var en vacker vinterdag år 1892, en perfekt dag för en skolutflykt. Hon och hennes elever hade redan ätit middag hemma hos henne och åkt släde.

Annie kände en liten hand som tog hennes. Hon såg ner på sin yngste elev, lille Hughie. Hans bruna ögon var stora av spänning.

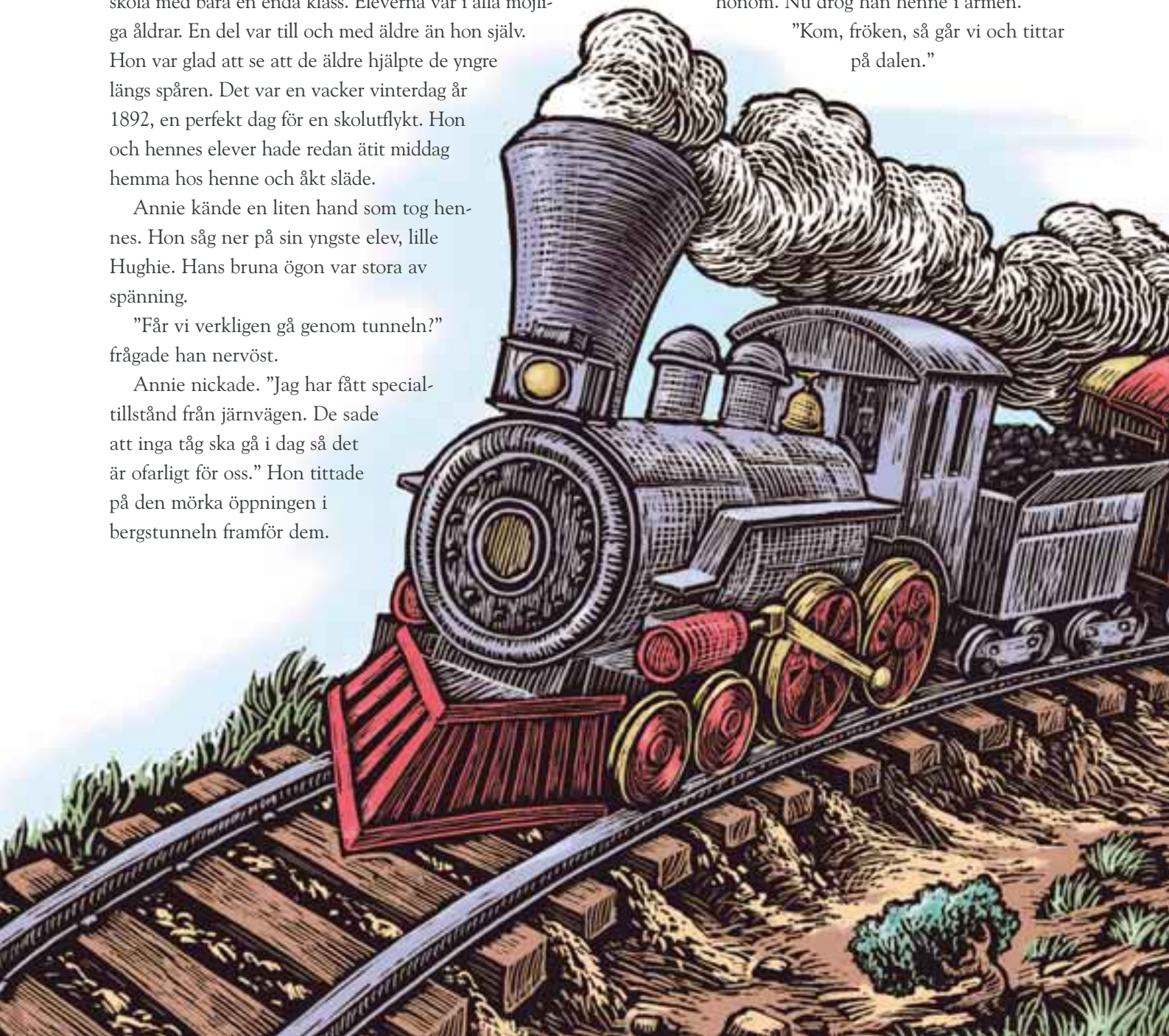
"Får vi verkligen gå genom tunneln?" frågade han nervöst.

Annie nickade. "Jag har fått specialtillstånd från järnvägen. De sade att inga tåg ska gå i dag så det är ofarligt för oss." Hon tittade på den mörka öppningen i bergstunneln framför dem.

"Det är en lång, mörk tunnel, Hughie, och det finns inget ljus därinne. Men på andra sidan är det en vacker utsikt över bergssluttningen och dalen."

Hughie suckade lite och log. Annies ord hade lugnat honom. Nu drog han henne i ärmen.

"Kom, fröken, så går vi och tittar på dalen."

Snart var alla inne i tunneln. Det tog ett tag för ögonen att vänja sig vid mörkret efter det starka dagsljuset. "Gå långsamt", sade Annie. Hennes röst ekade i tunneln. "Håll er på spåren och håll varandra i handen så ni inte ramlar."

Först skrattade och skämtade barnen, men snart tystnade de när de koncentrerade sig på att inte snubbla. Deras steg raspade i gruset när de ledde varandra över järnvägssyllarna.

Annie förstod att de var ungefär halvvägs igenom tunneln när hon såg en liten ljuscirkel i mörkret framför dem. "Vi är nästan framme", sade hon till eleverna. "Titta på ljuset."

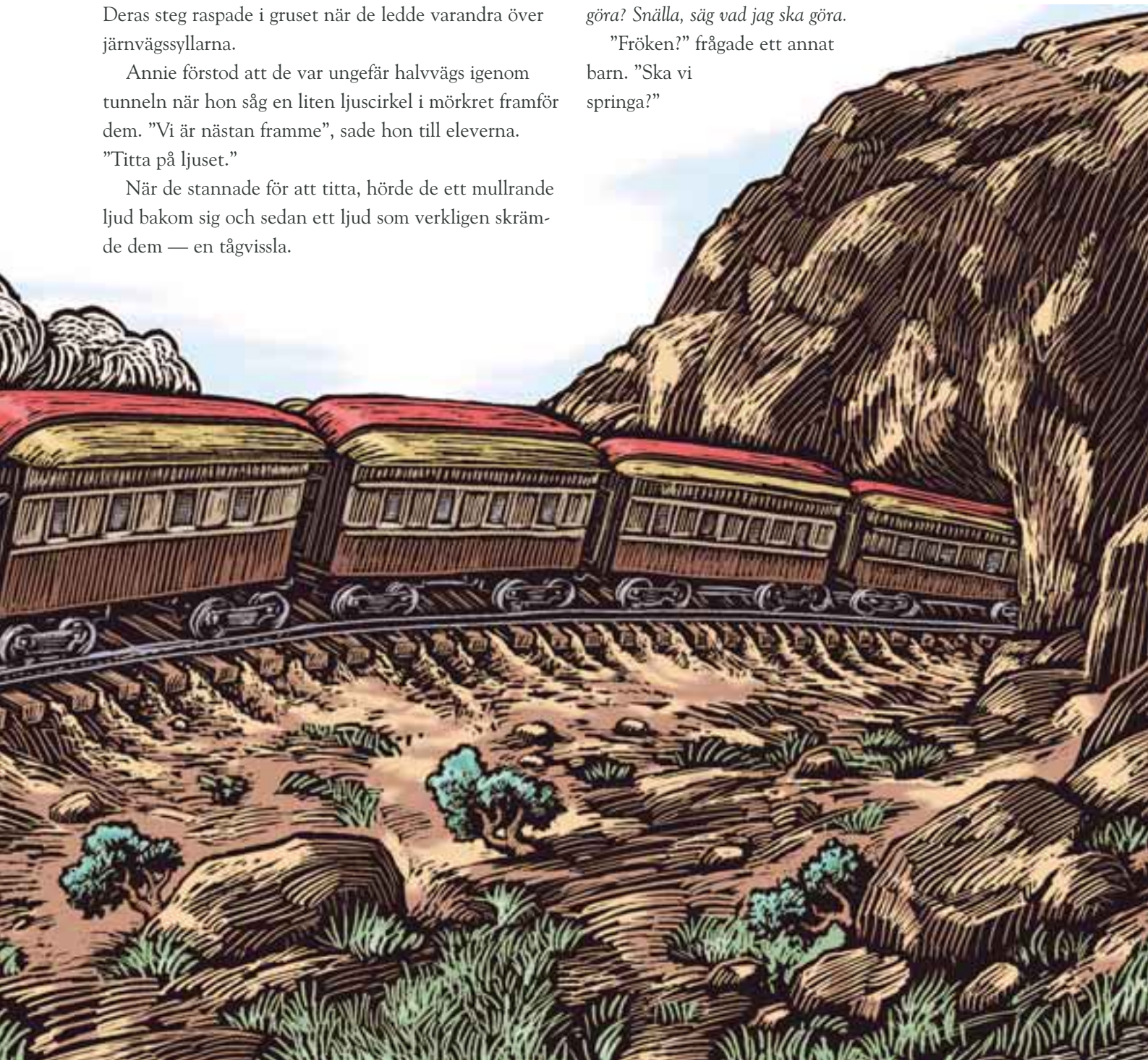
När de stannade för att titta, hörde de ett mullrande ljud bakom sig och sedan ett ljud som verkligen skrämde dem — en tågvissla.

"Fröken?" Det var Hughies röst. "Hörde du?"

Annie hyssjade åt honom. Hon stod som förstenad på spåren och kunde inte tro sina öron. Men sedan hörde hon tågvisslan igen, närmare den här gången. Ett tåg kom runt berget och åkte mycket snabbt emot bron som de just hade gått över!

Annie bad tyst om hjälp. *Himmelske Fader, vad ska jag göra? Snälla, säg vad jag ska göra.*

"Fröken?" frågade ett annat barn. "Ska vi springa?"

Spåren började skaka under fötterna på dem.

"Nej", bestämde Annie. Orden tycktes komma av sig själva. "Lägg er ner med en gång så nära väggen som möjligt. Rör er inte eller försök inte resa er förrän jag säger till. Lägg er ner nu!"

Hon var tvungen att skrika det sista ordet för att överrösta ljudet av det annalkande tåget. Hon drog det närmaste barnet med sig till tunnelväggen och höll honom hårt. När tåget dundrade in i tunneln skrek många av barnen av skräck. Det flög gnistor från skorstenen och röken kvävde dem nästan. Tåget verkade

aldrig ta slut. Annie darrade och höll barnet hårdare. Hon var rädd att han skulle svepas med av det varma, framrusande vinddraget som drog genom tunneln med tåget.

När tåget till slut hade åkt förbi, hjälpte hon barnet upp och skyndade sig mot ljuset. Hon gick så fort hon kunde och snubblade över stenar och hjälpte eleverna som också skyndade sig att komma ut ur mörkret.

När de väl var ute ur tunneln, frågade ett av de äldre barnen: "Var är Hughie?"

Annie tog några äldre pojkar med sig och återvände in i den mörka tunneln. Hon var rädd för vad hon skulle hitta. Pojkarna sprang före och ropade på Hughie. "Här är han", ropade en pojke lättad. "Han ligger fortfarande vid väggen."

Annie hörde att en annan pojke tröstade honom. "Det är bra nu, Hughie. Tåget är borta. Du kan resa på dig nu."

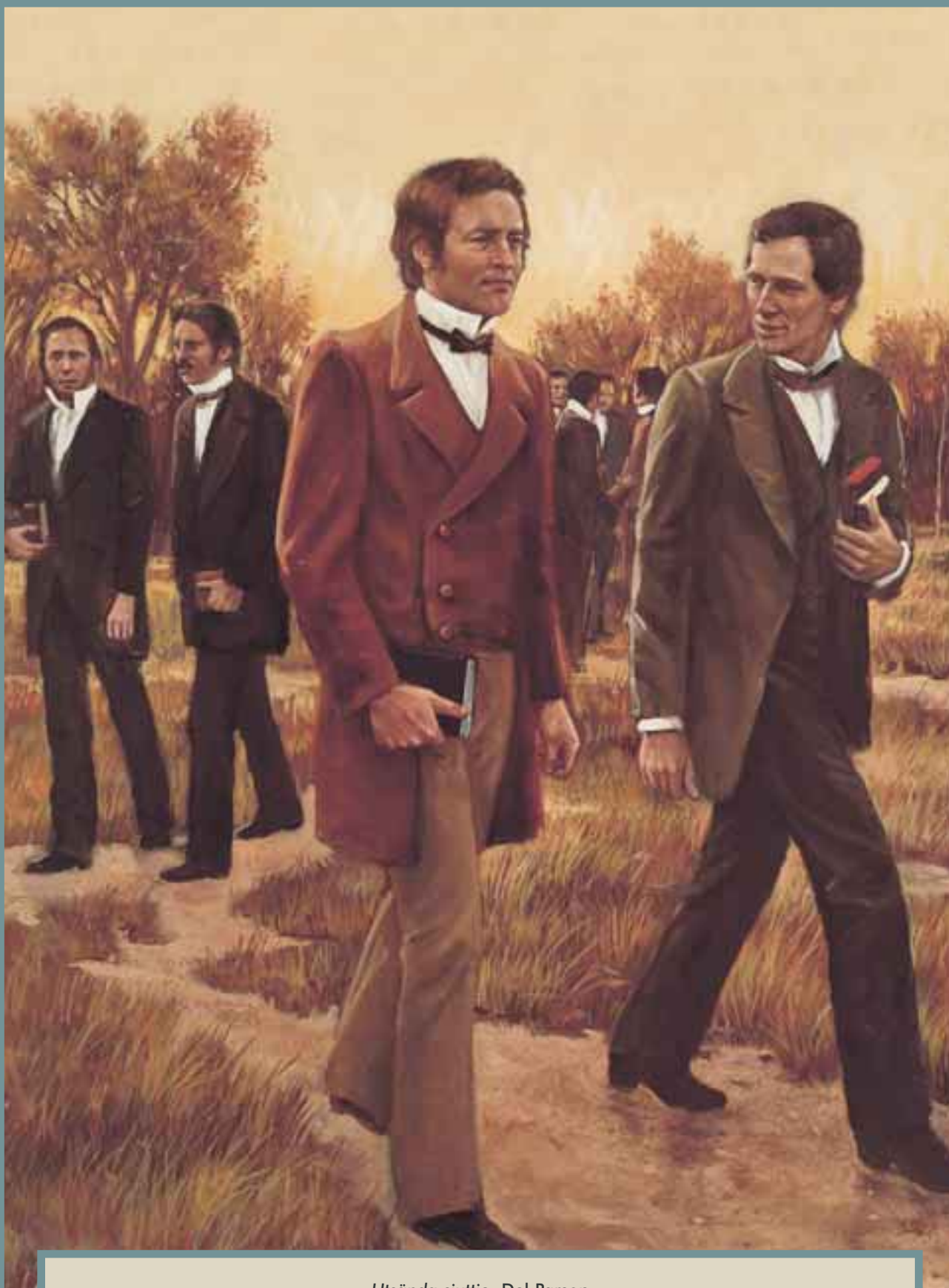
Hughie vände sig mot dem. Han var rädd men lät modig när han sade: "Sade fröken att jag fick?"

Annie skyndade sig fram och kramade om honom. "Å, Hughie", sade hon och började gråta. "Tack för att du var så lydig. Du gjorde det rätta och du klarade dig. Du kan resa på dig nu. Fröken säger att du får."

Hughie reste på sig och Annie tog honom i handen och ledde honom mot ljuset. Hon tackade tyst vår himmelske Fader för att han hade vakat över den lille pojken som trodde så på sin fröken. Hon hoppades att hon alltid skulle leva så att hon var värdig att bli så betrodd.

Annie förstod också att hon hade blivit välsignad för att hon hade litat på sin himmelske Fader. Hennes bön hade besvarats när hon sade till barnen vad de skulle göra för att klara sig. De räddades eftersom de lydde hennes instruktioner med en gång. Vi blir trygga när vi lyder. Det var en läxa som Hughie, de andra eleverna och deras lärare aldrig glömde. □

Utsända sjuttio, Del Parson

"De sjuttio äro även kallade att predika evangeliet och vara särskilda vittnen för icke-judarna och för hela världen" (L&F 107:25).

”**H**eliga förordningar är påbjudna av Gud. De är väsentliga för vår frälsning och upphöjelse. Genom evangeliets heliga förordningar lär vi oss om hans rike och om honom, vi ingår heliga och eviga förbund och begåvas med gudomlig kraft i vårt liv. Allt detta för oss till Kristus så att vi kan fullkomnas i honom.” Se äldste Dennis B Neuenschwander, ”Förordningar och förbund”, s 16.